

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. március 9.

bb 1. megkezdődtek a jelentkezések a kisz nyári építő -
táborába - sátorvárosok helyett állandó épületek - kapu-
nyitás június 26-án

di/gk/s zs cz

1966. március 9.

országszerte megkezdődtek a jelentkezések a kisz nyári önkéntes ifjúsági építőtáborába; az alapszervezetek meghívására középiskolás, egyetemista és főiskolás fiatalok ezrei töltik ki ezekben a napokban a jelentkezési lapokat. az első tapasztalatok azt bizonyítják, hogy csakugy, mint az előző esztendőkből, nagy keletje van a „beutalóknak”, s jónéhány iskolában az okoz majd gondot, hogy kinek a kérését teljesíték, mert a munkára kész fiúk és lányok egy részének tudnak csak helyet biztosítani. ezzel egyidejűleg többnyire pedagógusok és tanárszakos egyetemi hallgatók közül ezekben a napokban választják, illetve nevezik ki a táborok leendő vezetőit. ők egyébként április 5-én és 6-án a csillebérci nagytáborban készülnek fel az előtük álló feladat megoldására, megismerkednek egyebek között a táborveréssel kapcsolatos munkák programjával és a táborparancsnokságok tennivalóival.

az idén csaknem 15 000 fiatal már nem sátorvárosokban, hanem állandó jellegű épületekben talál majd otthonra. mintegy 4800 ifju társadalmi munkás elhelyezésére ezekben a hetekben teremtik meg a feltételeket. izsákon, kiskunhalason, villányban, kutason, kiskörpádon, nagykörösön és balatonbogláron összesen több mint tízmillió forintos költséggel emelnek épületeket a sátrak helyettesítésére. a munkálatok mindenütt megkezdődtek, de mivel csak a közelmultban határozták el a beruházásokat, a legtöbb helyen anyagellátási és egyéb nehézségek veszélyeztetik a határidőket. a kisz központi bizottsága ezért arra kéri a kivitelezőket és az építkezésben érdekelt valamennyi más vállalat vezetőit, munkásait, hogy ha kell, a formások mellőzésével tegyenek meg mindent azért, hogy a június 26-1 tábornyitáskor már beköltözhessenek a fiatalok. egyedül balatonboglár a kivétel, amelynek átadását eredetileg is jövőre tűzték ki.

/folyt.köv./

bb 1./ megkezdődtek..../ 1.folyt./s

az idén egyébként 32 központi és hét egyetemi építőtábor nyílik a nyáron. a különböző feladatok megoldásához összesen több mint 43 000 fiatalt várnak; közülük 15 ezren a megyei kisz- bizottságok különböző helyi jellegű munkaakcióiban vesznek majd részt. a mezőgazdaság, az építőipar és a konzervipar ennél több ifjú társadalmi munkás segítségét igényelte, de kéréseiket a korlátozott elhelyezési lehetőségek miatt nem tudják teljesíteni. a kisz központi bizottságánál arra számítanak, hogy az idén nyáron legalább két és félmillió órányi munkát végeznek majd a diákok. több mint husz tábor lakói a gyümölcs- és zöldségszedésben, a növényápolásban, a szőlő- kötözésben és más mezőgazdasági munkákban kamatoztatják segítő- készségüket. ezenkívül a balatoni műút munkálatain, különböző csatornaépítkezéseken, s a budapesti, a gödöllői, a miskolci a pécsi és a veszprémi egyetemek beruházásain dolgoznak majd a fiatalok./mti/

bb 2. újból felállítják a hébe-kutat a várban

hi/gk/s zs cz

1966. március 9.

a várban még az idén újra felállítják a mitológiai nőalakot ábrázoló hébe-kutat. az ismeretlen művész alkotta öntöttvas szobrot - amely egyes szakvélemények szerint polikleitosz artemisz- szobrának kópiája - a magdolna- torony mellett helyezik majd el./mti/

- 2 -

bb 3. körösi csoma kiskönyvtár

ms/hné/s zs cz

1966. március 9.

az akadémiai kiadó körösi csoma kiskönyvtár címmel sorozatot indított a hazai keletkutatás új eredményeinek népszerű ismertetésére. most jelent meg a ligeti lajos akadémikus szerkesztésében készülő sorozat első kötete. ebben szilágyi ferenc, a sorozat névadójának állít emléket körösi csoma sándor hazai útja címmel. a következő kötetekben józsa sándor kina és az osztrák- magyar monarchia kapcsolatát elemzi, kakuk zsuzsa pedig kossuth lajos török nyelvtanulásáról ír./mti/

bb 4. dus virágzás előtt a kétszáz éves orgonafa

vid/ká/gk/s la

1966. március 9.

a szabolcs-szatmár megyei aranyosapáti községben található hazánk egyik legöregebb orgonafája. a 200 éves, négy méter magas és 35-40 centiméter törzsméretű orgonafán most száznál több virágrügy fakad. az „orgonamatuszálem”, sarjhajtásából a falu csaknem minden kiskertjébe ültettek már./mti/

bb 5. megkezdődött az iskolás- jelöltek kötelező orvosi vizsgálata budapesten

hi/gg/s zs cz

1966. március 9.

a fővárosban megkezdődött az ősszel beiratásra kerülő gyermekek - összesen mintegy 17.000 leendő első- osztályos - egészségügyi vizsgálata. a fővárosi tanács egészségügyi osztályának rendelkezésére az érdekelt szülők legalább nyolc nappal a vizsgálat időpontja előtt értesítést kapnak. mivel a lakásváltozások, illetve a felköltözések miatt nem minden gyermek szerepel a nyilvántartásban, az egészségügyi szervek a lakóbizottságok és a társadalmi szervezetek segítségét kérik, hogy valamennyi elsőosztályos időben - legkésőbb május 31-ig - részt vehessen a vizsgálaton.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 5./ megkezdődött az/ 1.folyt./s

az orvosok ebből az alkalomból a gyermekek tuberkulin szűrését is elvégzik, s szükség esetén újraoltást alkalmaznak. megszervezik a beszédhibás, valamint az ugynevezett veszélyeztetett gyermekek gondozását, elősegítik, hogy akik beiratkozási halasztást kapnak, a következő tanévig elérhessék az iskolaérettség színvonalát. a beiratáshoz szükséges orvosi igazolványt csak az illetékes körzeti gyermekszakorvos állíthatja ki./mti/

..-

bb 6. mesterséges tóba költöztetik a zemplén hegyi patakok pisztrángjait

vid/ká/tr/s la

1966. március 9.

a zemplén hegységi erdőgazdaság bővizű és gyors folyású patakjaiban néhány évvel ezelőtt több mint száz-ezer sebes és szivárványos pisztrángivadékat telepítettek az értékes halfajta gyors elszaporodását azonban az orv-halászok megakadályozták. fe felelőtlen emberek kosarakkal, válogatás nélkül fejletlen vagy ivarérett halakat fogtak ki. a gazdaság vezetői ezért elhatározták, hogy a sporthorgászásra alkalmas 20-25 centiméter nagyságú pisztrángokat áttelepítik, e célra a csehszlovák határ közelében egy szűk völgy-katlan elzárásával csaknem másfél holdas mesterséges tavat alakítottak ki. a pisztrángok „átköltöztetését” megkezdték, elektromos halfogó berendezéssel pásztázzák végig a szabad vizeket. a mesterséges pisztrángos tavat körülkerítik és halórt alkalmaznak. az év második felében már horgászjegyet is kiadnak a tóra./mti/

..-

- 4 -

Me

bb 7. véradó katonafiatalok

vt/gg/s zs cz

1966. március 9.

több mint tíz százalékát katonák adták térítésmentesen annak a vérmennyiségnek, amelyet 1965-ben gyógyítás céljára vettek át a vérellátó szervek. a néphadseregben az utóbbi öt esztendő alatt csaknem harmincszorosára emelkedett az önkéntes véradók száma. a katonáktól származó vér egy részét honvédségi egészségügyi intézmények használják fel, nagyobb részét azonban polgári gyógyintézeteknek adják át. ma már az országban több olyan vérellátó állomás van, amely 80-90 százalékban néphadseregünk katonáitól kapja a vért./mti/

..-

bb 8. puskvégre kerültek az első szalonkák a bükkben

vid/ká/tr/s la

1966. március 9.

a bükk déli lejtőin, a mocsolyási erdőzetben puskvégre kerültek az első szalonkák. a délről északra vonuló madarak szinte menetrendszerű pontossággal, tíz nappal az örvös galambok érkezése után jöttek meg a bükki erdőségekre, s a koraesti szürkületben különösen a hollóstetői és szárazvölgyi részeken tűnnek fel nagy számban. most még csak a „huzás”, elő-hirnökkel érték el a hegyvidéket. a vadászok megfigyelése szerint a korábbi éveknél hosszabb és gazdagabb madárvandorlásra van kilátás és így feltehetően, a zsákmány is gazdagabb lesz./mti/

..-

- 5 -

Me

bb 9. utolsó helyen az alvás és a kártyázás - közvélemény-
kutatás a szabadidő felhasználásáról

ms/tm/s zs cz

1966. március 9.

az egészségügyi felvilágosítási központ munkatársai
mintegy 35.000 dolgozót - gyári munkást, tsz- parasztot, értel-
miségit, ipari tanulót - kérdeztek meg arról: mivel töltik
legszívesebben szabadidejüket. a válaszokból kitűnt, hogy leg-
nagyobb tábora az ugynevezett aktív pihenésnek, a sétának,
a sportnak, a turisztikának, a barkácsolásnak és a nők körében a
kézimunkának van. erre szavazott a megkérdezettek csaknem
kétharmada. az üres órákat a választadók kereken egyharmada
kulturális jellegű elfoglaltsággal - olvasással, rádiózás-
sal, tv- nézéssel, kiállítások, muzeumok látogatásával, színház-
zal, mozival - tölti ki. csak egy töredék, a közvélemény-
kutatásban résztvevők 1,8 százaléka foglalt állást az alvás,
vagy a passzív pihenés más formái mellett, s ennél is
kevesebben törtek lándzsát a kártya, a társasággal eszpresszóban,
vendéglőben való szórakozás, kiruccanás mellett.

a válaszok foglalkozás szerinti feldolgozása arról
tanuskodik, hogy változatlanul érvényes a régi szabály:
az a legpihentetőbb, ha szabadidőben a napi munkától eltérő
jellegű elfoglaltságot keresünk. a szellemi
munkások például meglehetősen nagy számban választják
a testi munkával járó aktív pihenést, a fizikai dolgozók
körében pedig a kulturális jellegű kikapcsolódás a legkedvel-
tebb. érdekes, hogy a szabadidőben a nők a napi munka utáni
pihentetőül a férfiakkal szívesebben használnak szellemi elfog-
laltságot s a gyengébb nemeknél is a 20 éven aluliak
a legfogékonyabbak az e fajta időtöltés iránt./mti/

- 6 -

bb. 10. bruno walter önéletrajza, könyv muszorgszkijról és
yehudi menuhinról

i ol/gk/fm/gy/la

1966. március 9.

a zeneműkiadó vállalat az év első felében több érdekes kötet-
tel gazdagítja az ismeretterjesztő művek sorát. ezek közül a na-
pokban már meg is kezdték e. frid muszorgszkij című művének áru-
sitását. a közérthetően, eleven riportszerűséggel megírt nép-
szerű könyv vas zoltán fordításában látott napvilágot. a szer-
ző nyomon követi a nagy orosz komponista rövid életének minden
fontos mozzanatát, s egyben hiteles korszakot is nyújt a század
hatvanas éveinek oroszországról, az orosz nép legjobb fiainak
forradalmi megújulásra törekvő mozgalmairól, amelyeknek egyik
megnyilvánulása éppen az „ötök”, közösségének működése volt. az a
csoportosulás a népzene alapján akarta megújítani és európaivá
tenni az orosz műzenét. a csoport - amelynek legjelentősebb tag-
ja muszorgszkij volt - nemcsak a hazai, hanem a nyugati zené-
re is termékenyítően hatott. a könyv igényt tarthat a zenebarátok
széles rétegeinek érdeklődésére.

a közeli napokban jelenik meg bruno walter téma variációk-
kal - emlékezések, gondolatok című önéletrajza. a nemrégiben el-
hunyt kiváló karmester értékes kitérőkkel, elmélkedésekkel, ítél-
kezőkkel tarkított visszaemlékezései első részében körülbelül
1890-ig gyermek- és ifjú éveinek élményeit örökíti meg, a máso-
dikban pedig a fiatal korrepetitor, majd karmester életét, mely-
nek színhelyei hamburg, breslau, pozsony, riga, berlin,
bayreuth és bécs. a terjedelmes kötet további részeiben a szerző
müncheni éveivel foglalkozik, majd a már beérkezett, világjáró
művészt mutatja be, s különösen érdekesek amerikai, szovjet-
unióbeli élményei. majd a német nácizmus hatalomra jutásának ide-
jével foglalkozik, leírja menekülését németországból, s az ameri-
kai emigráció éveit. a kötetet a félévszázados pályafutásra való
visszatekintés zárja. a fordítás gál zsuzsa munkája.

még a tavasszal eljut a boltokba norman wymer gazdagon il-
lusztrált könyvecskéje, amely yehudi menuhinak, korunk egyik
legnagyobb hegedűsének színes, érdekes élettörténetét foglalja
magába. menuhin nemcsak világhírű, előadóművész, hanem nagy ember
barát, a népek közötti megértést demonstráló közéleti személyiség
is.

/folyt. köv./

8.15/-n

825 2rel

-7-

bb. 10. /bruno walter.... 1. folyt./ gy

amerikába kivándorolt szegény szülők gyermeke, akinek kivételes zenei képességeit igen hamar felfedezték és „csodagyermékké”, vált. de nem a megszokott módon volt „csodagyerek”, a kis művész már gyermekéveiben kiforrott jellem, kemény akaratu és céltudatos muzsikus volt. az angol szöveget fenyő imre fordította magyarra./mti/

bb. 11. két és félmillió forint az egyik legszebb budapesti barokk palota termeinek aranyfűst borítására - felújították a szabó ervin könyvtár központi helyiségeit

i áe/tné/fm/gy/la

1966. március 9.

a fővárosi szabó ervin könyvtár központi épületében befejeztek a több hónap óta tartó felújítási munkálatok. rendbehozták, újjáalakították az épület nagy termelt, az olvasó- és kölcsönző helyiségeket. mindez hárommillió forintba került. az épület a főváros egyik legszebb barokk palotája, s így a termék helyreállítását különleges gondnal végezték. a dus faldiszítéseket eredeti állapotuk szerint restaurálták. csupán az ornamentika aranyfűst borítására mintegy 2,5 millió forintot költöttek. aranyozták, illetve bronzozták az értékes csillárokat, falikarokat is, de ezek mellett az architektura harmóniáját nem zavaró, rejtett fénycsövekkel is korszerűsítették a világítást. teljesen kicserélték a parkettét. ilyen nagyarányú felújítást az épület több mint 80 éves fennállása óta nem végeztek.

a megszüpült, reprezentatív könyvtártermeiket a közeljövőben megnyitják az olvasók számára./mti/

bb. 25. négyszáz tonna lemez megtakarított anyagból

vid lk/k1/gy/cz

1966. március 9.

a dunaujvárosi meleghengermű dolgozói az év első két hónapjában jól gazdálkodtak az anyaggal, a tervezettnél kevesebb öntecsből hengereletek egy-egy tonna készárut. az így megtakarított anyagból az év eleje óta négyszáz tonna lemezt gyártottak. a selejt a tavalyi átlagos 1,4 százalékról egy százalék alá csökkent./mti/

8.20/-n

836 Lel

-8-

bb. 12. világjáró uton a magyar kultúra értékei - professzoraink külföldi főiskolákon - ezer magyar diák tanul a szovjetunióban - amsterdamban bartók társaság alakult - japánban madácht olvassák - nyilatkozat a kulturális kapcsolatok intézetének munkájáról

i tf/tr/fm/gy/la

1966. március 9.

kelendő értékek a magyar kultúra eredményei, művészeti, tudományos és műszaki produktumaink a szellemi termékek „világpiacán”, az országok közötti szellemi export-importban mind sokoldalubb partnerként vesz részt magyarország - erről tanuskodik a kulturális kapcsolatok intézetének tavalyi munkáját mérlegelő számvetés, amely most készült el. az intézet vezetői az mti munkatársának kérésére tájékoztatást adtak az elért eredményekről, körvonalazták, hogyan kapcsolódik be hazánk a kulturális és tudományos élet nemzetközi áramkörébe.

mennyiségileg és minőségileg, tartalmában és formájában állandóan gyarapodnak kapcsolataink: jelenleg mintegy 60 országgal vagyunk kölcsönös csere-viszonyban, körülbelül fele részben kormányközi kulturális megállapodások, szerződések, illetve munkatervek alapján. nem felesleges megemlíteni, hogy például 1959-ben mindössze 12 országgal volt államközi kulturális megállapodásunk. ezen okmányok száma azóta nagyrészt a fejlődő országokkal felvett kapcsolatok alapján növekedett az utóbbi néhány esztendőben két- és félszeresére. az együttműködések tartalmi vonatkozásban igen széles körűek: felölelik a tudomány és a technika számos területét, kiterjednek a művészeti ágakra, kiállítások rendezését teszik lehetővé, művészek kölcsönös vendégszereplését, alkotók tapasztalatcseréit biztosítják, tudósok, szakemberek tanulmányutjaira nyújtanak módot.

terebélyesednek a kki kooperációs területei a felsőoktatásban. magyar professzorokat delegálnak hosszabb-rövidebb időre külföldi egyetemekre, főiskolákra, sokszáz magyar fiatalnak teremtenek lehetőséget a tanuláshoz más országok egyetemlein, külföldi diákoknak pedig magyar felsőoktatási intézményekben.

a szovjetunióval fennálló tudományos és kulturális kapcsolataink tíz évre szóló, egyezményen alapulnak. egyetlen beszédes példa az eredmények közül: az elmúlt esztendőben a szovjetunió egyetemlein mintegy 1 000 magyar diák tanult, csaknem annyi, mint egy kisebb vidéki főiskolánk össz-hallgatósága.

/folyt. köv./

8.26/-n
837 Lel

-9-

bb. 12./világjáró uton..... 1. folyt./ gy

fontos új területtel bővült az együttműködés 1965-ben, amikor megállapodást kötött egymással a magyar tudományos akadémia és a szovjetunió agrártudományi akadémia: mindkét intézményt kölcsönösen érintő agrártudományi kutatásokra, tudós- és szakembercserékre, egyébként az idén a közös program további gazdagodása várható, hamarosan ötéves távlati tervet írnak alá, amely a magyar-szovjet kulturális és tudományos kapcsolatok fejlesztését, elmélyítését segíti elő.

a szocialista országok közül az ndk-val például egyetemi hallgatók termelési gyakorlatát bonyolítjuk le, nagyobb csoportokban, viszonyossági alapon. filmgyártásunk jó hírnévről tanuszkodik - sok egyéb mellett -, hogy csupán tavaly 15 magyar játékfilmet vásárolt meg az ndk magyarországtól, bulgariával több fotó- és képzőművészeti kiállítást rendeztünk, lengyel viszonylatban ugyancsak a filmforgalmazás alakult számottevően. több mint 40 kutatási téma szerepel abban a tervezetben, amelyet a csehszlovák és a magyar akadémia közötti - három évre szóló - munkaterv alapján dolgoztak ki. egyébként a csehszlovákiával való kulturális együttműködés segítésére, ösztönzésére nemrégiben operatív testület alakult: a magyar-csehszlovák kulturális munkabizottság. szegedi operaénekesek tavaly romániában vendégszerepeltek, „cserébe”, kolozsvári művészek hozták el vendégjátékukat szegedre. a magyar újságírók országos szövetsége a jugoszláv újságírókkal szélesítette kapcsolatait, kölcsönösen látogatják egymást a hódmezővásárhelyi és az újvidék környékén élő képzőművészek is.

kulturális munkaterven épül együttműködésünk kubával, mégpedig műszaki és tudományos területeken is. ebben a számunkra sok lehetőséget kínáló országban 1965-ben bácher mihály zongoraművész fellépései, két képzőművészeti tárlat, valamint magyar fotó- és könyvkiállítás öregbítette kulturánk jó hírét. „körutazásos”, fotódokumentáció tárlatunk járt hanoiban, utan batorban és phenjanban néhány hónappal ezelőtt.

annak ellenére, hogy a szomszéd országok közül ausztriával nincs államközi egyezményünk „kultura-exportra”, „illetve „kultura-importra”, 1965 mégis kapcsolataink termékenyebbé válásának éve volt osztrák viszonylatban. legfontosabb propaganda-fórumunk ausztriában a bécsi collegium hungaricum, ahol sorozatban rendezünk például képző- és iparművészeti tárlatokat, irodalmi, zenei esteket, tudományos előadásokat.

/folyt. köv./

8.33/-n

839 Zent

-10-

bb. 12./világjáró uton..... 2. folyt./ gy

már az elmúlt évben született meg az az elhatározás, hogy az osztrák és a magyar fővárosban kiállítást rendeznek budapest, illetőleg bécs várostörténetéről.

a magyar zeneművészet és zenepedagógia iránt leginkább érdeklődő országok közé tartozik belgium, ahol a gand-i operaházban minden esztendőben előadják erkelt bánk bán-ját. irodalmi vonatkozásban a magyar és a belga pen club folyamatos érintkezésén túlmenően hamarosan beérik egy érdekes vállalkozás gyümölcse: viszonyossági alapon flamand, valamint magyar nyelvű irodalmi antológiát jelentetnek meg.

hosszasan lehetne sorolni azokat a rendezvényeket, amelyeket többek között a norvég, a svéd, a dán közönségnek „vitt el”, a kulturális kapcsolatok intézete az elmúlt időszakban. emlékeztetes operaházunk montecarlói vendégszereplése, az operettszínház művészeinek görögországi sikersorozata, az operaház balett-művészeinek finnországi és szovjetunióbeli fellépései. angliá tavaly színházművészeti kiállítást küldött budapestre. svájcban 1965-ben tíz kiállítást rendeztünk, közöttük neuchatelben a nagyszerű reprezentatív tárlatot középkori magyar művészeti anyagból. ezt a kollekción kívül kerámia tárgyakkal és népművészeti termékekkel kiegészítve ebben az évben párizsban mutatja be a kulturális kapcsolatok intézete, jónéhány magyar múzeum bekapcsolódásával. genf kulturális eseményei sorában minden évben tartanak magyar heteket, a svájci biennáléknak pedig állandó résztvevői a magyar képzőművészek, akik hasonló érdeklődéssel fordulnak az olaszországi hagyományos képzőművészeti rendezvények felé is. csizmadia emil fiatal festőművész a múlt nyáron két olasz város képzőművészeti vetélkedőjéről hozta el az első díjat 150 000 Lira nyereleménnyel népes nemzetközi mezőny elől.

nem kell különösebben taglalni, milyen elismerését jelenti a magyar zenekulturának az a holland kezdeményezés, hogy amsterdamban bartók béla társaságot alakítottak. írónk, költőink munkájának, a magyar könyveknek jelentős külföldi piaci közé tartozik az nszk, ahol nemrégiben adták ki német nyelven csaknem egyidőben németh lászló, szabó magda, fejtes endre, kodolányi jános egy-egy kötetét. rendszeresen részt veszünk rövidfilmjeinkkel az oberhauseni fesztiválok, bőséges műsoranyagot cserél egymással a hamburgi és a magyar rádió szerkesztősége.

/folyt. köv./

8.40/-n

8.45
he

-11-

MW

bb. 12./világjáró uton.... 3. folyt./ gy

értékes megállapodása van a kulturális kapcsolatok intézetének az egyesült államokbeli inter university committee-vel és a ford alapítvánnyal. ilyenformán lehetőség nyílik, hogy elsősorban fiatal magyar kutatók, szakemberek - féléves, tizhónapos időtartamra - ösztöndíjasként az egyesült államokban és más országokban gyarapíthassák tudományos ismereteiket.

szőnyi erzsébetnek, a zeneművészeti főiskola tanárának az elmúlt nyáron kanadában tartott több, siker-koronázta előadása erre az esztendőre is újabb meghívást eredményezett ottani zenepedagógiai intézményekbe, például ontario tartományba. a montrealban rendezett nemzetközi karikatura-kiállítás magyar anyagát megintcsak az elismeréssel fogadott kollektciók közé kell számitanunk.

a felsoroltakon kívül magyarország kulturális cserepartnerei között említhető még brazilia, argentina, chile, uruguay, bolívia, mexiko, india, etiópia, japán is. ezekben az országokban elért eredményeink sorából egy érdekességet feltétlenül meg kell említeni, mégpedig madách-tól az ember tragédiája japán nyelvű kiadását, amelyet tokióban jelentettek meg, tekintélyes példányszámban.

kulturális kapcsolataink elmélyítésével és bővítésével továbbra is az a célunk - mondták a kki-ben -, hogy a magyar kultúra értékeit, bőséges gyümölcsét megismertessük a világ népeivel, és a magyar közönségnek is alkalmat adjunk a külföld élő és klasszikus kulturájának megismerésére./mti/

8.42/-n

9³⁰ ge

-12-

bb 14. molnár ferenc, radzinszkij és achard műveinek bemutatójára készülnek a vigszínházban - budapestre jön marcel achard

1 s/gk/m/ fm

1966. március 9.

a vigszínház művészei három bemutatóra készülnek. délelőttönként próbálnak a nagy- és a háziszínpadon, az időben legtávolabbi premier előkészületein pedig a rendezői szobában dolgoznak. a nagy-színpadon díszletes és jelmezes próbákat tartanak már a március 17-én közönség elé kerülő molnár ferenc-darabból, „a testőr,-ből. a mű, amelyet molnár ferenc egyik legbravúrosabb darabjaként tartanak számon - európa számos színházának műsorán szerepelt - egy színes házaspárról szól. „a testőr,-t 1918-ban mutatták be első ízben, amikor a színésznő szerepét varsányi irén, a színészt pedig csortos gyula alakította. 1913-ban új betanulásban ismét műsorra tűzték a darabot, ezt követően pedig 1928-ban góth sándor rendezésében újították fel a művet. a vigszínház várkonyi zoltán rendezésében viszi színpadra a vigjátékot. a két főszerepet ruttkai éva és darvas iván alakítja. a kritikust páger antal, a mamát pedig sulyok mária személyesíti meg, a darab díszleteit szinte gábor, a jelmezeket pedig kemenes fanni tervezte.

egyelőre még a vigszínház háziszínpadán próbálják az ódry színpad következő premierdarabját, marcel achard „leon és noel,, című művét. a vas utcai színház épületében április elsején mutatják be a darabot, amely a kitűnő francia író egyik legjobb műve. egyébként a darab franciaországban az egyik legnagyobb színházi siker, s nemrég „patate,, címmel vitték filmre. az előadást a társulat fiatal művésze, kapás dezső rendezi. a főszerepeket bánki zsuzsa, schubert éva, nalász judit, bankó gyula és bárdi györgy alakítja. a díszleteket fábray zoltán, a jelmezeket pedig láng rudolf terveit alapján készítik el. a művészek a díszletek elkészültekor költöznek át ideiglenes kamaraszínházukba, az ódry színpadra. minden valószínűség szerint a premier közönsége személyesen üdvözölheti marcel achard-t, akit ebben az időben várnak budapestre. a szerző egyúttal résztvesz másik nagysikerű darabjának, „a bolond lány,, -nak 200. előadásán is, a madách kamarszínházban.

a vigszínház soronkövetkező bemutatója - mint ezt az évad elején közzé adott évi műsorterv is jelzi - radzinszkij „104 oldal a szerelemről,, című, mai témájú művének bemutatója lesz. a színművet benedek árpádnak, a józsef attila színház rendezőjének fordításában tűzik műsorra május első felében. az előadást horvai istván rendezi. /mti/

8.48/-n

9³⁰ ge

-13-

bb 16. a művelődésügyi irodalom gondozásának új központi intézménye: a népművelési propaganda iroda

i áe tr vm fm

1966. március 9.

néhány hónappal ezelőtt alakult meg a népművelési propaganda iroda. az új intézmény kiadói és terjesztői feladatokat lát el. célja, hogy egységes szempontok szerint, központilag gondoskodják a témakörhöz tartozó szakirodalmi anyagok megjelentetéséről, és ezeket eljuttassa az igénylőkhöz. ez a munka eddig szervezetlenül volt: a különböző intézmények számos kiadványt készítettek, amelyeknek nagyrésze azonban nem került országos terjesztésre és ezért hozzáférhetetlen volt, másrészt gyakran több intézmény azonos publikációkat tett közzé, lakítva ezzel más célra hasznosítható erőforrásait. így például valamennyi nagyobb könyvtár rendszeresen közreadott bibliográfiákat, amelyeket azonban csak saját hatókörében hasznosított. különböző intézmények készítettek műsorfüzeteket saját területük öntevékeny együtteseinek ellátására, stb. ezentúl mindezeket az országos terjesztésre alkalmas kiadványokat a propaganda iroda jelenteti meg. többféle műfajban, sok segédanyaggal támogatja ilymódon a népművelési dolgozók munkáját. a központosítás lehetővé teszi azt is, hogy az öntevékeny művészeti mozgalom különféle ágazatainak műsor-ellátásához megnyerjék a leghivatottabb szerzők - írók, koreográfusok zeneszerzők - közreműködését.

a „színjátszók kiskönyvtára”, sorozatban évente 12 színpadi művet jelentetnek meg, amelyek alkalmazkodnak a működvelő együttesek lehetőségeihez. a többszáz, mind népszerűbb irodalmi színpad munkáját segíti a negyedévenként megjelenő kötet, amely különböző alkalmakhoz igazodóan több, egész estét betöltő műsor anyagát tartalmazza. új táncjátékokkal gazdagítja az együttesek repertoárját a félévenként megjelenő koreográfiai kötet és a zeneirodalom megjelenési lehetőségeit bővíti mintegy 40 kórusmű, amely a propaganda iroda megrendelésére készül. a népművelési dolgozók munkáját könnyítik a módszertani és elméleti tanulmányok, ismertetések, a művelődési házak szakköri foglalkozásaihoz szükséges utmutatók.

a propaganda iroda gondozásában jelenik meg a népművelési intézet elméleti folyóirata, a népművelési értesítő, a könyvtártudományi és módszertani központ által szerkesztett eseménynaptár és a népművelés külföldön, amely a művelődésügy részterületeinek gyakorlati teendőivel és elméleti tudnivalóival kapcsolatosan nyújt rendszeres tájékoztatást.

mindezeket a kiadványokat együtt és külön-külön is megrendelheti minden érdekelt intézmény./mti/

..-

8.55/-n

-14-

9.51 he

bb 17. több vidéki városból menetrend szerint indítanak mávaut-járatokat a balatonra

i hbj/gg/m/vg

1966. március 9.

a vidéki városok és a balaton között csak alkalmasszerűen - különjáratban - közlekedtek eddig mávaut buszok, a kpm autóközlekedési vezérigazgatóság az idén azt tervezi, hogy a nyáron, esetleg már az előszezonban is, szombaton és vasárnap több vidéki városból, így például sopronból, szombathelyről, győrből, kaposvárról, szekszárdról, pécsről, kecskemétről, zalaegerszegről, pápáról, várpalotáról menetrendszerű járatokat indít a balatonhoz. a menetrendszerű járatok közlekedtetése több szempontból előnyös. a balaton-menti helyi forgalomban például gyakran rendkívül zsúfoltak az autóbuszok. balatonfüred és tihany között valóságos tömve járnak a kocsik, ugyanakkor a füredi strand körül vasárnap délelőttől gyakran késő estig kihasználatlanul állnak a különjáratú kocsik, egyszerűen azért, mert ezeket nem veheti igénybe a balatonfüredi mávaut állomás vezetője. viszont, ha menetrend szerint közlekedő autóbuszok érkeznek a vidéki városokból, a szerviz-szolgáltatás után az autóbuszokat be lehet állítani a balaton-menti forgalomba.

a szakemberek már hozzáláttak a balaton-menti helyi forgalom menetrendjének kialakításához. a tervek szerint naponta három-három körjárat szállítja az utasokat veszprém-csopak-balatonfüred-tihany-rév-szántódrév-siófok-balatonkenese-litér-veszprém utvonalon. keszthely és hévízfürdő között a kiöregedett pótkocsis autóbuszok helyett 15 percenként 80 személyes ikarus 66 típusú busz jár. új járatokat terveznek balatonszéplak-siófok között a villasoron át.

javitják a taxi-közlekedést is. több taxit kap siófok, balatonföldvár, balatonalmádi, balatonfüred, badacsony és keszthely./mti/

..-

9.00/-n

-15-

9.45 he

me

bb 18. műanyagok a cipőgyártásban

i sz tné vm vg

1966. március 9.

a cipőiparban egyre nagyobb teret nyernek a bőrt helyettesítő, de azzal egyenértékű, vagy még célszerűbb, s rendszerint jóval olcsóbb anyagok. a műanyagok széleskörű bevezetésében a cipőgyárak segítségére siettek a kutatók is. a bőr-, cipő-, szőrmepari kutató intézet munkatársai az utóbbi időben számos új technológia kialakításában működtek közre.

a kutatók megvizsgálták, hogy a különböző típusú külföldi és hazai műbőr közül melyik, milyen célra alkalmas. a gyártástechnológiai kísérletek alapján állapították meg, hogy milyen műbőrt használjanak a téli cipőkhöz és más lábbelikhez, például szandálokhoz, papucsokhoz kikísérletezték az új típusú, poliuretán alapanyagot tartalmazó ragasztót is, amely a mű-felsőrésszel rendelkező cipők ragasztására alkalmas. üzemszerű gyártására, illetve széleskörű felhasználására ez évben rendezkednek be a gyárak.

a kutatók kialakították a csuszásmentes műanyag-talp gyártástechnológiáját. az alapanyag összetételén kívül a talp felületi mintázása, recézése teszi lehetővé, hogy latyakos, esős időben is jó a tapadóképesége.

a cipők valamennyi alkatrészénél teljes lehet a műanyagok térhódítása, mivel ujabban a női cipők egy részének a sarka is műanyagból van. a most divatos, kényelmes trottőr cipőknél részben a fát helyettesíti, de főként bőr megtakarítással jár a műanyag-sarok alkalmazása.

miután már bőr nélkül is készülhetnek lábbelik, a kutatók a meglévő technológiák tökéletesítésére fordítják figyelmüket. a műanyag felsőbőrök összeillesztésénél hegesztéssel próbálkoznak és erre a célra egy nagyfrekvenciájú hegesztő berendezést szereztek be. a műanyag alkatrészek hegesztését a díszműiparban is be akarják vezetni./mti/

8.04/-n

9.45
be

-16-

me

bb. 13. új nagyteljesítményű önkiszolgáló éttermek a fővárosban

1 kf/kf/vg/gy/cz

1966. március 9.

jónéhány önkiszolgáló étteremmel gazdagodik a főváros. a rákóczi úton a volt „Lottó” helyén az 1 000 személyt étkeztető önkiszolgáló étterem műszaki átadása már megkezdődött, s az étterem áprilisban, május elején nyit. a Lenin körút 1 600 személyes nyugat étterem és a hozzá kapcsolódó önkiszolgáló bisztró, műszaki átadása és berendezése után, ugyancsak tavasszal nyílik. a moricz zsigmond körtemi népbüfé 1 500 személyes önkiszolgáló étteremre alakítják át a jövő évre. a bajcsy zsilinszky úton a volt seemann kávéház helyén is 500 személyes önkiszolgáló étterem és bisztró lesz, ahol félkész ételeket is vásárolhatnak majd a házias szonyok. a bajcsy zsilinszky úton viszont bezárt a főleg halételeket kínáló népszerű sirály. felette bontják a régi épületet, s ha az új lakóház elkészül, földszintjén rendezik majd be a sirály étterem utódját. nyáron kezdik meg a Lenin körúti halló büfé átalakítását, s helyén jövőre korszerű 1 000 személyes önkiszolgáló étterem és hideg-büfé nyílik.

korszerűsítik, bővítik a hagyományos rendszerben működő éttermi hálózatot is. egyebek között az erzsébet királyné uti zuglói népkert 600 személyes étterme és eszpresszója, némi késéssel, a nyáron készül el. a népköztársaság uti tünde étterem konyháját - amely eddig nem győzte a forgalmas kerthelyiség ellátását - megfelelően bővítették, s a szezonra már zavartalanul működik a kerthelyiség. bezárták a népszínház utca 30. szám alatti rosszhírű italboltot, amelyet a környező üzlethelyiségekkel bővítve korszerű 600 személyes étteremre és bisztróvá alakítanak át./mti/

bb. 15. a parázstól meggyulladt a léggömbtöltő gáz - elítélték a munkavezetőt

1 bc/tr/zs/gy/cz

1966. március 9.

a fővárosi butor-, hangszer-, sportszer kiskereskedelmi vállalat népstadion uti ideiglenes léggömbtöltő telepén a biztonsági előírások megszegése következtében súlyos kimenetelű baleset történt. a helyiségben jóval a munka megkezdése előtt befűtöttek. mielőtt a töltéshez hozzákezdtek, a munka irányításával megbízott gárdonyi zoltánné részlegvezető nem győződött meg arról, hogy a kályhában nem maradt-e parázs.

/folyt. köv./

9.10/-n

9.10
be

-17-

me

bb 18. műanyagok a cipőgyártásban

1 sz tné vm vg

1966. március 9.

a cipőiparban egyre nagyobb teret nyernek a bőrt helyettesítő, de azzal egyenértékű, vagy még célszerűbb, s rendszerint jóval olcsóbb anyagok. a műanyagok széleskörű bevezetésében a cipőgyárak segítségére siettek a kutatók is. a bőr-, cipő-, szőrmepari kutató intézet munkatársai az utóbbi időben számos új technológia kialakításában működtek közre.

a kutatók megvizsgálták, hogy a különböző típusú külföldi és hazai műbőr közül melyik, milyen célra alkalmas. a gyártástechnológiai kísérletek alapján állapították meg, hogy milyen műbőrt használnak a téli cipőkhöz és más lábbelikhez, például szandálokhoz, papucsokhoz kikísérletezték az új típusú, poliuretán alapanyagot tartalmazó ragasztót is, amely a mű-felsőrésszel rendelkező cipők ragasztására alkalmas. üzemszerű gyártására, illetve széleskörű felhasználására ez évben rendezkednek be a gyárak.

a kutatók kialakították a csuszásmentes műanyag-talp gyártástechnológiáját. az alapanyag összetételén kívül a talp felületi mintázása, recézése teszi lehetővé, hogy latyakos, esős időben is jó a tapadóképesége.

a cipők valamennyi alkatrészénél teljes lehet a műanyagok térhódítása, mivel ujabban a női cipők egy részének a sarka is műanyagból van. a most divatos, kényelmes trottőr cipőknél részben a fát helyettesíti, de főként bőr megtakarítással jár a műanyag-sarok alkalmazása.

miután már bőr nélkül is készülhetnek lábbelik, a kutatók a meglévő technológiák tökéletesítésére fordítják figyelmüket. a műanyag felsőbőrök összeillesztésénél hegesztéssel próbálkoznak és erre a célra egy nagyfrekvenciájú hegesztő berendezést szereztek be. a műanyag alkatrészek hegesztését a diszmuiparban is be akarják vezetni./mti/

9.04/-n

9.45
pe

-16-

me

bb. 13. új nagyteljesítményű önkiszolgáló étterem a fővárosban

1 kf/kf/vg/gy/cz

1966. március 9.

Jónéhány önkiszolgáló étteremmel gazdagodik a főváros. a rákóczi úton a volt „Lottó” helyén az 1 000 személyt étkeztető önkiszolgáló étterem műszaki átadása már megkezdődött, s az étterem áprilisban, május elején nyit. a Lenin körút 1 600 személyes nyugati étterem és a hozzá kapcsolódó önkiszolgáló bisztró, műszaki átadása és berendezése után, ugyancsak tavasszal nyílik. a moricz zsigmond körtemi népbüfé 1 500 személyes önkiszolgáló étteremre alakítják át a jövő évre. a bajcsy zsilinszky úton a volt seemann kávéház helyén is 500 személyes önkiszolgáló étterem és bisztró lesz, ahol félkész ételeket is vásárolhatnak majd a háziasszonyok. a bajcsy zsilinszky úton viszont bezárt a főleg halételeket kínáló népszerű sirály. felette bontják a régi épületet, s ha az új lakóház elkészül, földszintjén rendezik majd be a sirály étterem utódját. nyáron kezdik meg a Lenin körúti halló büfé átalakítását, s helyén jövőre korszerű 1 000 személyes önkiszolgáló étterem és hideg-büfé nyílik.

korszerűsítik, bővítik a hagyományos rendszerben működő éttermi hálózatot is. egyebek között az erzsébet királyné uti zuglói népkert 600 személyes étterme és eszpresszója, némi késéssel, a nyáron készül el. a népköztársaság uti tünde étterem konyháját - amely eddig nem győzte a forgalmas kerthelyiség ellátását - megfelelően bővítették, s a szezonra már zavartalanul működik a kerthelyiség. bezárták a népszínház utca 30. szám alatti rossz hírű italboltot, amelyet a környező üzlethelyiségekkel bővítve korszerű 600 személyes étteremre és bisztróvá alakítanak át./mti/

bb. 15. a parázstól meggyulladt a léggömbtöltő gáz - elitelték a munkavezetőt

1 bc/tr/zs/gy/cz

1966. március 9.

a fővárosi butor-, hangszer-, sportszer kiskereskedelmi vállalat népstádion uti ideiglenes léggömbtöltő telepén a biztonsági előírások megszegése következtében súlyos kimenetelű baleset történt. a helyiségben jóval a munka megkezdése előtt befűtöttek. mielőtt a töltéshez hozzákezdtek, a munka irányításával megbízott gárdonyi zoltánné részlegvezető nem győződött meg arról, hogy a kályhában nem maradt-e parázs.

/folyt. köv./

9.10/-n

9.48
pe

-17-

me

bb. 15. / a parázstól.... folyt./ gy

munka közben az egyik palack zárószelvénye meghibásodott, nem lehetett elzárni: a nagy nyomással, erős sugárban kiáramló hidrogéngáz a kályha irányába ömlött, s a hamufelszín alatt lappangó parázstól meggyulladt. az égés a helyiség teljes légtérére kiterjedt, s meggyulladt a már megtöltött 2 700 léggömb is. a helyiségben tartózkodó személyek közül tizenötön súlyosan, nyolcan könnyebben megsérültek. az anyagi kár mintegy tízezer forint volt.

a pesti központi kerületi bíróság gárdonyi zoltánét - figyelembevéve, hogy a vállalat sorozatos mulasztásokat követett el a munkával kapcsolatban - egyévi szabadságvesztésre és ezer forint pénzbüntetésre ítélte./mti/

bb. 19. több mint 20 000 vagon gyümölcs felvásárlására szerződik a kereskedelem - kedvezőbb értékesítési feltételek

1 kz/ká/gy/la

1966. március 9.

néhány nap múlva országszerte megkezdik az 1966. évi gyümölcs-értékesítési szerződések kötését. a szövetkezetek országos felvásárló és értékesítő központjában ezzel kapcsolatban elmondták, hogy az idén a tavalyinál csaknem 3 500 vagonnal több, együttesen mintegy 20 500 vagon gyümölcs felvásárlására kötnek szerződést a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel és az egyszerűbb szövetkezetekkel, továbbá a háztáji gazdaságokkal. a felvásárlási terv növelését elsősorban az újonnan termelőre forduló gyümölcsösök, főképpen az almások, hozamára alapozták. az új szerződések, az elmúlt évekhez viszonyítva fokoztan figyelembe veszik a hazai piacok kereslet-kínálatának alakulását, s rendezik a termelők több problémáját. így többek között azokból a keresett nyári gyümölcsökből, amelyekből hosszú ideje hiány van a piacon, iii. osztályú árura is lehet szerződést kötni, sőt meggyből, még a iv. osztályú minőségű termés is leköthető. a iii. és iv. osztályú áru együttes mennyisége azonban nem haladhatja meg a szerződéssel lekötött össz mennyiség 20 százalékát. csak iii. és iv. osztályú árura nem lehet szerződést kötni. a termelőszövetkezetek igényeinek megfelelően oldódott meg a háztájiból származó gyümölcs sokat vitatott problémája is. eszerint a szövetkezeti gazdaságoknak joguk van a háztájiból származó gyümölcsöt a nagyüzemi táblák termésével együtt értékesíteni. az árut azonban nem aprózhatják el, valóban a közösből származó nagy tételekkel együtt kell átadniok./mti/

9.16/-n

9.15. De

-18-

bb. 20. felemelték a vöröshagyma, a Lucerna- és vöröshere^{-mag} szerződéses termelői árát

1 ie/ká/gy/la

1966. március 9.

a földművelésügyi miniszter az érdekelt szervezetekkel egyetértésben a termelők számára kedvező irányban módosította egyes szerződéses növények termelői árát és egyéb szerződéses feltételeit.

a vöröshagyma eddigi - az i. osztályunál 168, a ii. osztályunál 137 forintos - mázsánkénti ára nemcsak magasabb, hanem differenciáltabb is lett. saját szaporítóanyag felhasználása esetén az ár a minőségtől függően 200, illetve 160, a termeltetettől vásárolt nyers dughagyma felhasználása esetén 190, illetve 150 forint. ezek irányárak, amelyektől az országos árhivatal elnöke az idény megkezdése előtt a termés pontosabb ismeretében az átlagnál nagyobb termés esetén lefelé, az átlagnál kisebb termés esetén felfelé legfeljebb 15 százalékos eltérést engedélyezhet.

a Lucernamag mázsánkénti átvételi árát 3 500 forintról 4 400, a vöröshere^{-mag}ét 2 000 forintról 2 700 forintra emelték. a fémzároltan átadott kiváló minőségű Lucernamagért 5 005, az i. osztályúért 4 835, a ii. osztályúért 4 710 forintot fizetnek, a fémzároltan átadott vöröshere^{-mag} mázsánkénti ára 3 085, 2 985, illetve 2 915 forint. az átvételi árak emelésével együtt a termeltetés egyszerűbbé tétele érdekében megszüntették azt az eddigi kedvezményt, amely szerint a termelők nyersmag áron kaphattak bizonyos mennyiségű fémzárolt magot. az ár-növekedés ezt a kedvezményt leszámítva a Lucernamagnál 570, a vöröshere^{-mag}énél 500 forint mázsánként. a kapás Lucernamag-termesztőknek eddig biztosított holdankénti 30 kiló ingyenes növényvédőszer juttatás továbbra is érvényben marad. a vetőmag bértisztításának, illetve cseréjének feltételei azonosak az eddigiekkel.

megváltoztatták a cukorrépa fuvarozási feltételét is. eszerint a termelőszövetkezet 10 kilométeren feletti cukorrépa-szállítás esetén mázsánként és kilométerenként az eddigi 0.20 forint helyett 0.35 forint tengelyfuvardíjat kap. a termelési szerződéseket ennek az új feltételnek megfelelően módosítják./mti/

9.20/-n

9.15. De

-19-

bb. 21. száz festő- és szobrászművészt várnak az idén a hódmező-
vásárhelyi művésztelep alkotóházai

vid tné/fm/gy/cz

1966. március 9.

a hódmezővásárhelyi művésztelep virág utcai alkotóházában

megkezdődött a tavaszi csucsforgalom, hetek óta minden szobájuk foglalt és a férőhelyek jórészt előre bejelentették már igényüket a fővárosi és más, vidéken élő művészek. az érdeklődések alapján az idén mintegy 100 festő- és szobrászművész készíti majd alkotásait hódmezővásárhelyen. a nyáron néhány hétre jugoszláviából vajdasági festőművészek is érkeznek látogatóba az alföldi képzőművészet központjába, a vásárhelyieket ugyanakkor a zentai művésztelep látja majd vendégül. a tanév befejezése után hódmezővásárhelyen tölti majd nyári gyakorlatát a képző-, valamint az iparművészeti főiskola mintegy félszáz hallgatója is, ha a tiszta árhulláma levonul, megnyitják a művésztelepnek mártélyon, a folyó partján levő alkotóházát. a vásárhelyre látogató művészeknek módot nyújtanak arra is, hogy dolgozhassanak a környékbeli termelőszövetkezetekben. a város híres majolika-gyárában a szobrászok ki is égethetik agyagból mintázott alkotásaikat. ugyancsak itt végezhetnek majd gyakorlati munkát az iparművészeti főiskola növendékei./mti/

bb. 22. a „főiskolai napok”, 15. rendezvényére készül pécs- -
110 hazai és 40 külföldi vendéget várnak - kiállítások,
zrinyi- emlékest a kulturális programban - először vonják
fel a „szpartakiád zászlót”,

vid gk/fm/gy/cz

1966. március 9.

az évenként ismétlődő főiskolai napokra az idén - május 12
és 15 között - tizenötödöszer kerül sor. ez alkalommal pécs lát-
ja el a rendezői és vendéglátói feladatokat. a négynapos esemény-
re 110 hazai és 40 külföldi tanár, illetve diák érkezik a tár-
sintézményektől: a fővárosból, egerből, nyíregyházáról, szeged-
ről, illetve trnavából, lipcséből, erfurtból és novi-sadról.
május 12-13-án a főiskolák fizikai tanszékein folyó tudományos
kutató, valamint oktatómunka módszereiről, eredményeiről és ta-
pasztalatairól hangzanak el előadások. az ehhez kapcsolódó hoz-
zászólók sorában a főiskolák képviselőin kívül ott lesznek a
budapesti műszaki egyetem, a szegedi egyetem, a központi fizikai
kutató intézet, a novi-sadi egyetem fizikai fakultásának, to-
vábbá a pozsonyi komensky egyetem trnavai tanárképző fakultásának
képviselői is.

/folyt. köv./

9.30/-n

-20-

me

bb. 22. / a „főiskolai napok”,..... folyt./ gy

a főiskolai napok második felében a kulturális műsor és a
szpartakiád eseményei zajlanak, a kulturális műsor kiemelkedő
rendezvénye lesz a zrinyi-est, mint az első nagyobb ünnepi
megemlékezés a szigetvári várvédelem 400. évfordulójáról. a pécsi
tanárképző főiskola öntevékeny művészeti együttese a pécsi
nemzeti színház színpadán korhű jelmezben elevenítik fel a sziget-
vári hősök emlékéhez fűződő irodalmi, zenei alkotásokat. a szpar-
takiád - hat főiskola legjobb sportolójának vetélkedője - szintén
új színfoltokkal gazdagodik. a hazai főiskolák sprotolóival e-
gyütt saját zászlóik alatt vonulnak fel a trnavai, novi-sadi,
lipcsei főiskolák, valamint a pécsi egyesületek legjobb sportolói
is. a szpartakiádot a soron következő ii. országos sportnapok
jegyében rendezik meg. a főiskolák „szpartakiád zászlaját”, ez al-
kalommal vonják fel először./mti/

bb. 23. kazinczy ünnepség a sátoraljaujhelyi művészeti napok
programjában

vid tm/fm/gy/cz

1966. március 9.

sátoraljaujhelyen az elmúlt év októberében tartottak először
művészeti napokat. a hangversenyeket, opera- és balett-esteket -
amelyeken hivatásos művészek léptek fel - több mint négyezer
bérlettulajdonos látogatta. az érdeklődésre tekintettel a tanács
elhatározta, hogy az ünnepi napokat a következő esztendőben is
megrendezi és a kulturális események programját a lakosság szé-
leskörű bevonásával dolgozza ki. februárban közvélemény-kutatást
rendeztek és több mint 400 kérdőívet juttattak el az üzemek, vál-
lalatok, intézmények dolgozóihoz. a megkérdezettek közül 64-en
könnyű-, 188-an pedig komolyzenei hangversenyek műsorra tűzését
kérték. ezen kívül a véleményezők többsége javasolta, hogy az
operett-előadások rovására prózai és irodalmi műveket mutassanak
be és a művészeti napokon több ismeretterjesztő kiállítást nyis-
sanak.

a dolgozók kívánságainak figyelembe vételével a tanács
megkezdte az ünnepi napok programjának elkészítését. az eddigi
tervek szerint a művészeti napok eseményei az idén új rendezvény-
nyel: kazinczy ünnepséggel gazdagodnak.

/folyt. köv./

9.34/szb

-21-

10.1.1966

me

bb. 23. / kazinczy ünnepség.... 1. folyt./ gy

a nagy magyar nyelvújítóról, a város egykori levéltárosáról megemlékezve októberben „a szép magyar beszéd”, címmel versenyt hirdetnek az iskolák tanulói számára és addigra összegyűjtik a környéken található kazinczy-emlékeket. az ünnepi napokon avatják fel az ifjúsági parkban pátzay pál szobrászművész új alkotását, kazinczy ferenc mellszobrát és széphalom községben „a szent öreg”, hajdani lakhelyének parkjában díszhangversenyt, valamint irodalmi estet rendeznek. az ünnepi napokra meghívják a pécsi balett-együttest és a budapesti madách színház művészeit egy-egy előadás megtartására, kiállításon mutatják be a város műgyűjtőinek értékeit, az észak-magyarországi képzőművészek legszebb alkotásait./mti

..

bb. 24. a pécsi porcelángyárból már szállítják a pirogránitot a nemzeti színház részére

vid lk/ki/gy/cz

1966. március 9.

az ideiglenes nemzeti színház építői még február közepén a televízióban kérték a pécsi porcelángyár dolgozóit, hogy az épület homlokzatára rendelt kerámiát késedelem nélkül szállítsák, mert különben nem tudnak eleget tenni az átadási kötelezettségnek. a felhívásra az üzem dolgozói megígérték, hogy legkésőbb három héten belül megkezdik a pirogránitból készülő képkompozíció elemeinek szállítását. a 757 darabból álló, 240 négyzetméter nagyságú dombormű elkészítése rendkívül munkaigényes, mert minden egyes elemét külön-külön kell formázni, milliméter pontossággal csiszolni. most arról adtak hírt a pécsi porcelángyárban, hogy már két héttel a kérés elhangzása után, utnak indították az első pirogránit küldeményt, és május végéig a dombormű összes elemeit leszállítják./mti/

..

me

9.50/-n

-22-

10⁴⁵ *pe*

bb. 26. több mint 150 millió forint a kazincbarcikai ujjáros fejlesztésére

vid lk/ki/gy/cz

1966. március 9.

a kazincbarcikai ujjáros fejlesztésére az idén több mint 150 millió forintot fordítanak. négyszáztizenkét új lakás épül fel a tardona patak völgyében, ahol új városrész alakul ki. itt száz személyes óvodát, valamint 12 tantermes általános iskolát is átadnak ebben az évben.

elkészül és az új tanévben megkezdődik a tanítás az új gimnáziumban. a háromemeletes épületen már a befejező munkákat végzik. a város adottságainak megfelelően az ősszel két gimnáziumi, egy közgazdasági és egy bánya elektrolakatos szakközépiskolai osztályban kezdik meg a tanítást.

a város és a környező mintegy 30 település ellátását segíti majd a kenyérgyár mellett épülő új péksütemény üzem, amelynek építésére az idén csaknem 2,5 millió forintot fordítanak. az üzemben évente tízmillió különböző péksüteményt készítenek majd, s a tervek szerint az év végén már megkezdik működését.

a város lakossága saját erőből 2,5 millió forinttal járul hozzá lakóhelye szépitéséhez, csinosítják a tavaly elkészült strandot, a kazinci városrészben két utcában vízvezeték, nyolc utcában járdát építenek./mti/

..

bb. 27. primőrátut szállít a tatabányai tröszt „mezőgazdasági üzeme,,

vid ká/tm/gy/La

1966. március 9.

a tatabányai szénbányászati tröszt néhány évvel ezelőtt kezdte meg a bányászok miatt a mezőgazdasági művelésből korábban kivont parlag földek újrahasznosítását. több bánya környékén öntözőes kerteszetet alakítottak ki, üvegházat és hollandi ágyakat építettek. más területeken a talaj megfelelő javítása után szántóföldi művelésre rendezkedtek be. az idén már 190 hold újrahasznosított területen gazdálkodnak. e földek terményeivel a bányászváros ellátását javítják. az első primőröket - zöldhagymát, spenótot és kalarábét - már szállítják a piacokra. az év végéig 28féle terményt, zöldpaprikát, uborkát, babot, paradicsomot, káposztaféléket, stb. takarítanak be./mti/

..

9.52/-n

me

10⁴⁵ *pe*

-23-

bb. 28. szezonnyitás a „kukásoknál”,

vid ká/tr/gy/la

1966. március 9.

szabolcs-szatmár megye dohánytermelő szövetkezeteiben az egykori „kukás”, dinasztikák leszármazottai megkezdték az 1966-os idényt. a dohánytermelés első munkájaként készítik a melegágakat, amelyekben négyszázmillió palántát nevelnek fel a szerződéssel lekötött 19 000 hold termőterületre. a számítások szerint a szabolcsi szövetkezetekben 24 000 melegág készül ezekben a napokban./mti/

bb. 29. újabb termelőszövetkezetek közötti építőipari vállalkozások alakultak somogyban
vid hné/ká/gy/la

1966. március 9.

somogyban újabb termelőszövetkezetek közötti közös építőipari vállalkozások alakultak. a siófoki járásban 14 termelőszövetkezet közgyűlése határozta el építőipari vállalkozás létrehozását, amely siófok székhellyel működik. a nagyatádi járásban öt közös gazdaság társult hasonló módon, s egy-egy termelőszövetkezet 56 000 forintos alaptőkével járult hozzá az induláshoz. ezzel somogyban hatra növekedett a közös építőipari vállalkozások száma, amelyek ebben az évben előreláthatólag 50-60 millió forint értékű munkát végeznek./mti/

bb. 30. ifjúsági kulturális pályázat szabolcsban

vid gk/fm/gy/cz

1966. március 9.

a kisz szabolcs-szatmár megyei bizottsága az idén is meghirdette az ifjúsági kulturális pályázatot. a fiatalok irodalmi, fotó- és képzőművészeti alkotásokkal vehetnek részt a pályázaton. a legfőbb követelmény, hogy a beküldött művek elsősorban társadalmunk fejlődését, az ifjúság életét mutassák be. a legjobb irodalmi művek - vers, novella, elbeszélést, stb. -, fényképek és képzőművészeti alkotások szerzőit megjutalmazzák. az eredményhirdetés május elsején lesz./mti/

10.00/-n

-24-

10¹⁵ Re

bb. 31. kétszázezer óra társadalmi munkát végeznek a zalaegerszegi fiatalok

vid tné/fm/gy/cz

1966. március 9.

a zalaegerszegi városi kisz bizottságon összegezték a város fiataljainak önkéntes munkavállalásait, amelyekkel ebben az évben a város szépítését, fejlesztését segítik. összesen 200 000 óra társadalmi munkát ajánlottak fel, amelynek értéke meghaladja a másfélmillió forintot./mti/

bb. 32. helytörténeti szakbizottság miskolcon

vid tné/fm/gy/cz

1966. március 9.

a szakszervezetek borsod megyei tanácsa megyei művelődési házának kezdeményezésére a néprajzi és történeti szakkörök irányítására megyei helytörténeti szakbizottság alakult miskolcon, a kutatásban érdekelt intézmények vezetőinek részvételével.

borsodban jelenleg több mint husz helytörténeti, néprajzi és munkásmozgalmi kérdésekkel foglalkozó szakkör működik, többek között ózdon, mezőkövesden és rudabányán. a szakkörök irányítása eddig alkalomszerűen történt, s most ezt a spontán tevényt szüntetik meg. a helytörténeti szakbizottság munkatársai a vidéki szakköröket kis kézi könyvtárral látják el, és a miskolci herman ottó múzeum, a tit és a történelmi társulat borsodi csoportjának kiadványait is rendszeresen eljuttatja részükre. negyedévenként konzultáción tájékoztatják a helytörténeti szakkörök vezetőit a kutatási módszerekről, felhívják figyelmüket a gyűjtendő anyagra. így többek között már most bekapcsolják a szakköröket a nagy októberi szocialista forradalom és a tanácsköztársaság félévszázados jubileumával kapcsolatos adatgyűjtésbe./mti/

bb. 33. ezerötven palántaültető gépet gyártanak törökszentmiklóson

vid lk/ki/gy/cz

1966. március 9.

a hazai és külföldi mezőgazdaságban egyaránt népszerű palántaültető gépből az idén 1 050-et gyárt a budapesti mezőgazdasági gépgyár törökszentmiklósi gyáregysége. a termelési listán az eddig ismert négy soros géptípuson kívül az upk 6-os típusu palántaültető gyártása is szerepel.

/folyt. köv./

10.03/-n

-25-

11⁰² Re

bb. 33./ ezerötven palántaültető... folyt./ gy

az eddigi négysoros konstrukciót két új művelőtaggal egészítették ki, így egyszerre hat sor palántázására alkalmas. a hatsoros palántaültetőből hazánkban most gyártják az első kétszáz darabos szériát. a gyár dolgozói májusig legyártják az ez évre tervezett 1 050 palántaültető gépet. hatszázötvenet bulgáriába és csehszlovákiába exportálnak, négyszázat pedig a hazai mezőgazdaság kap./mti/

bb. 34. gyors érlelési eljárással készülnek a győri házgyár vasbetonelemei
vid lk/ki/gy/cz 1966. március 9.

az ém győr-sopron megyei állami építőipari vállalat előregyártó üzemének az idén háromszor annyi dolga lesz, mint az előző esztendőben. csupán az új győri házgyárhoz és a magyar vagon és gépgyár futómű csarnokához 2 400, kilenc és félméter hosszú vasbetonelemet készítenek, hat hónap alatt. ezért a beton érlelésének meggyorsítására új eljárást dolgoztak ki. ennek lényege, hogy fűtik a betonsablont, mégpedig úgy, hogy csöveket vezetnek alája és a csövekben melegvizet keringetnek. így tíz óra alatt szállítható elemeket készítenek, tehát a sablonokat naponta kétszer tölthetik meg./mti/

bb. 35. új típusú mérleg sorozatgyártása hódmezővásárhelyen
vid lk/ki/gy/cz 1966. március 9.

a hódmezővásárhelyi mérleggyár rövidesen új típusú mérlegszközök első sorozatait adja át a kereskedelemnek. közülük már elkészült az első háromszáz fűrdőszobamérleg. a lapos, doboz alakú mérleg nagyítólelencsén olvasható le a mért személy súlya. az idén tizenötezer ilyen mérleget gyártanak.

megkezdtek az optikai, valamint az árskálás rendszerű kereskedelmi gyorsmérlegek gyártását is. az optikai mérlegen a hagyományos index-mutató helyett kivételt fényáv mutatja a súlyt. előnye, hogy bármely oldalról rendkívül pontosan olvasható le a mérési eredmény.

a másik új bolti mérleg érdekessége, hogy az újfajta, kombinált skaláról nemcsak a cikk súlya, hanem az érte járó pénzösszeg is leolvasható. ezzel meggyorsítják az elárusítók munkáját, elsősorban a hus- és csemegeboltokban. az idén ezer árskálás mérleget készítenek./mti/

10.10/-n

-26-

11⁰⁰ de

bb. 36. negyven szabolcs megyei termelőszövetkezet létesített tanulmányi ösztöndíj-alapot

vid ká/tm/gy/la

1966. március 9.

szabolcs-szatmár megye közös gazdasági a termelési tervek mellett szakember-utánpótlási tervet is készítenek. szükségességét indokolja, hogy a megyében 270 tsz gazdálkodik, és 156 mezőgazdasági nagyüzemnek még nincs egyetem vagy főiskolát végzett termelési irányítója. arra törekednek, hogy 1970-ig minden szövetkezetben legyen felsőfoku képzettségű, gyakorlatilag és elméletileg jól felkészült munkaszervező. a felmérések szerint a harmadik ötéves terv időszakában 265 egyetemi és főiskolai, továbbá 260 felsőfoku technikai és 145 középfoku végzettségű szakemberre lesz szükség.

eddig negyven szövetkezet létesített ösztöndíj-alapot főiskolás, egyetemista és technikus hallgatók számára./mti/

bb. 37. a zárszámadások idején 11 millió forinttal növekedett a baranyai takarékszövetkezetek betétállománya

vid ká/tr/gy/la

1966. március 9.

januárban és februárban - a zárszámadások hónapjaiban - 11 millió forinttal növekedett a baranyai falusi bankok betétállománya. sok helyen a takarékszövetkezetek bonyolították le a dolgozóknak járó részesedés kifizetését. a termelőszövetkezetek egy összegben átutalták a pénzt és a tagok a takarékszövetkezetekben vették fel járandóságukat. pontosabban: csak egy részét, mert az összeg nagyobb felét átiratták a takarékkönyvükbe. a takarékbaba tett 11 millió forint mellett hétmillió forintot törlesztettek a házfűtésre, vagy tatarozásra, a háztáji gazdaság fejlesztésére, illetve különféle árucikkek vásárlására felvett kölcsönökből.

a baranyai falusi bankok összesen 114 millió forint betétet őriznek. jelenleg harmincnyolc „milliomos”, takarékszövetkezeti egység van a megyében, ezek betétállománya eléri, illetve meghaladja az egymillió forintot. négy takarékszövetkezetben - a bolyiban, a mágocsiban, a nagydobsziban és a vémenyiben - tízmillió forint felett van a takarékkönyvekben elhelyezett pénzösszege. a bolyi falusi banknak 16 millió forintos betétállománya van, a legmagasabb az országban./mti/

10.15/-n

-27-

11³⁵ de

me

bb. 38. közkedvelté vált az „egy plusz egy” zenei szolgáltatás békéscsabán - 1 200 Lemez között válogathatnak a megyei könyvtár zenetermében

vid tné/fm/gy/cz

1966. március 9.

páratlan lemezgyűjteménnyel rendelkezik békéscsabán a megyei könyvtár zeneterme, ahol az országban elsőnek rendezkedtek be zenehallgatásra. fülhallgatók segítségével egyszerre 48-an élvezhetik a komoly zenét, tánczenét. a gyűjteményben 1 200 lemez szerepel.

a békéscsabai zenebarátok csoportosan látogatják a népszerű zenei könyvtárat. kedvelté vált a kéthetenkénti „egy plusz egy” zeneszolgáltatás. ez azt jelenti, hogy egy komoly zeneszám után egy tánclemez hallgatnak meg a fiatalok, akik maguk állítják össze a zeneszámok listáját.

most újabb kezdeményezéssel színesítik a műsort: „ut a modern zenéhez”, címmel rendeznek kéthetenként összejöveteleket. zene-szakértők tartanak előadásokat és német Lászlónak, a békés megyei jókai színház karnagyának vezetésével zeneművészek adják a műsort./mti/

..

bb. 39. ifjúsági eszperantó csoport győrt

vid gk/fm/gy/cz

1966. március 9.

győr-révfaluban a németh László János általános iskola hetedik és nyolcadik osztályos növendékei megalakították a megye első ifjúsági eszperantó csoportját. az ifju eszperantisták már a csoport megalakulása előtt három hónapig tanulták a nemzetközi nyelvet, s kapcsolatot alakítottak ki külföldi eszperantó csoportokkal is. a közeli napokban kiállításra mutatják be azokat a leveleket és képeslapokat, amelyeket külföldi társaik küldtek, s amelyekben ismertetik a már régebben működő ifjúsági eszperantó csoportok tevékenységét./mti/

..

10.25/-n

-28-

11.23
ge

me

bb. 40. új székház épül a tervezőknek szolnokon

vid lk/ki/gy/cz

1966. március 9.

szolnok főutcáján, a megyei tanács közvetlen szomszédságában épül a tervezők új székháza. a négyszintes épület egyik legmodernebb létesítménye lesz a fejlődő városnak. az épület teljes hosszában ugynevezett szalagablakokat építenek.

az épületben tanácskozóterem, műszaki könyvtár, talajmechanikai laboratórium és fénymásoló is helyet kap. az épület földszinti helyiségeiben ibusz kirendeltség működik majd és a képcsarnok vállalat rendez be bemutató termet./mti/

..

bb. 41. a pvc légyitószerének gyártására szovjet gépek érkeztek papkeszire

vid lk/ki/gy/cz

1966. március 9.

a ftálsavanhidrid elnevezésű fontos vegyület arányától függ, hogy a gyártás során milyen lesz a pvc-műanyag. ha például könnyű tapintású, hajlékony esőkabát anyagot készítenek, nagyobb mennyiségű légyitót alkalmaznak, ugyanakkor a szilárd, rideg csővezetékhez kevesebbet használnak. a ftálsavanhidrid gyártására a nitrokémia ipartelepek papkeszi üzeme rendezkedett be, de az utóbbi években már nem tudták kielégíteni a hazai szükségletet. ezért új gyárrészt építettek és megkészezik a gyártást. az új üzem korszerű berendezései a szovjetunióból, husz vasuti vagonban, már megérkeztek a telepre, ahol nyomban megkezdték szerelésüket./mti/

..

bb. 42. bevált az ártámogatási rendszer a gyenge termőterületeken gazdálkodó csongrádi tsz-ekben

vid hné/ká/gy/la

1966. március 9.

csongrád megyében a szegedi járás gyengén termő szikes földjein 35 termelőszövetkezet gazdálkodik olyan kedvezőtlen körülmények között, hogy a termelésre fordított költségek alig térülnek meg. mivel ezeknél a tsz-eknél is az árutermelés fokozása a cél, egy évvel ezelőtt bevezették az állami ártámogatás rendszerét. ez lehetőséget nyújt a termelési ráfizetés megszüntetésére és ösztönzi a tsz-eket a rosszminőségű földek termékenyebbé tételére.

/folyt. köv./

10.30/-n

-29-

me

bb. 42./bevált az ártámogatási.... folyt./ gy

kilenc főbb mezőgazdasági árucikket - elsősorban kenyérgabonát - az általános állami áraknál 10-80 százalékkal magasabb áron veszik át a szövetkezetektől.

a mostani zárszámadási összeállításból kiderül, hogy az ártámogatási rendszer bevált. kenyérgabonából a 35 szövetkezet 150 vagonnal többet takarított be, mint a megelőző évben, burgonyából pedig megháromszorozódott az értékesített mennyiség. a dotáció arra serkentette a tsz-eket, hogy növeljék a hozamot, s nagyobb gondot fordítsanak a talajok megjavítására. az ártámogatás érdekében tették a gazdaságokat az állattenyésztésben is: hizott sertésből és szarvasmarhából megkétszereződött az állami felvásárlás mennyisége, kedvezőbben alakult a 35 tsz pénzgazdálkodása, javult a háztáji és a közös gazdaságok munkamegosztása. az ideai termelési tervek már az árkiegészítés figyelembevételével készültek, s a szakemberek még jobb eredményeket várnak./mti/

bb. 43. százhuszonhárom millió forint értékű áru a hortobágyról - a jövőben a juh- és a haltenyésztés dominál a pusztán

vid ká/gk/gy/La

1966. március 9.

a hortobágy nemcsak idegenforgalmi nevezetessége az alföldnek, hanem egyben az ország legnagyobb állami gazdasága is. több mint 75 ezer hold tartozik a nagyüzemhez, amiből 22 ezer hold áll művelés alatt, a többi legelő, rét. a nagy gazdaságot öt kerületre osztották. az első, igazán kedvező eredményt az 1965-ös esztendő hozta: a sok belvíz és az állatbetegségek ellenére négy millió forinttal jobb eredményt értek el, mint ahogy tervezték, s a hortobágy több mint 123 millió forint értékű árut adott a népgazdaságnak. szeifert imre, a hortobágyi állami gazdaság igazgatója a pusztai gazdálkodásról és a további tervekről az alábbi tájékoztatást adta az mti debreceni munkatársának:

/folyt. köv./

10.40/-n

-30-

11^{rr} *pe*

bb. 43 / százhuszonhárom millió.... 1. folyt./ gy

- az állattenyésztés továbbra is jellemzője marad a hortobágynek, de az állatállomány összetételében lényeges változás lesz. a több takarmányt igénylő állatok számát csökkentjük és két fő ágazatot fejlesztünk gyorsabb ütemben: a juh-, illetve a haltenyésztést. jelenleg 56 ezer juhot tartanak a hortobágyon, a pusztai halastavak területe pedig több mint hétezer hold. természetesen hortobágyi specialitás marad a nónius lótenyésztés is. tavaly 140 vagon halat értékesítettünk és kétezer mázsa gyapjút adtunk át a gyáraknak. baromfiból ötszáz mázsával értékesítettünk többet, mint amennyi a terv volt, s ebben jelentős tétellel szerepelt a gyöngyös, amit félvadtartásban tenyésztenek a hortobágyi gazdaság különböző kerületeiben.

- a távlati tervek az adottságoknak megfelelő irányban szabják meg a hortobágyi állami gazdaság fejlesztését. tovább növeljük a juhok számát, ami a szikes legelők legjobb hasznosítási módja, s megkezdjük a halastavak rekonstrukcióját, amelynek befejeztével lényegesen emelni tudjuk a holdankénti hozamot./mti/

bb. 44. legurott a lovaskocsiról, a kerekek halálra gázolták

t fe/lk/gy/bs

1966. március 9.

gyöngyös és gyöngyöspuszta közötti útvonalon kerékgyártó sándor 47 éves fuvaros, gyöngyösi lakos kétfogatu lovaskocsijáról, amelyen mintegy 30 mázsa terhet szállított, menet közben leugrott, s a kerekek alá került. a szerencsétlen embert a kocsi halálra gázolta./mti/

bb. 45. március 10 és április 3 között tavaszi nagytakarítás lesz budapesten

i hi/gk/gy/bs

1966. március 9.

a fővárosi tanács most kiadott rendelkezése szerint budapesten az idén március 10 és április 3 között rendezik meg a szokásos tavaszi nagytakarítást. a tapasztalatok szerint a főváros köztisztasága az utóbbi időben - főleg a téli fűtés okozta korom-, füst- és egyéb szennyeződés miatt - nagymértékben romlott;

/folyt. köv./ v

10.45/-n

-31-

12^{oo} *pe*

bb. 45. / március 10.... 1. folyt./ gy

nem kielégítő a köztérületek, a lakóházak és üzemi épületek, kereskedelmi és szolgáltató üzletek tisztasága, s mulasztások tapasztalhatók az építési munkaterületek rendbentartásánál, az anyagok, áruk raktározásánál. mindehhez hozzájárul, hogy az ellenőrzés sem lépett fel kellő eréllyel a mulasztókkal szemben.

a kiadott utasítás értelmében a tanácsok felméri kerületük tisztasági viszonyait, intézkedési tervbe foglalják a legsürgősebb tennivalókat, szükség esetén újjászervezik a kerületek tisztaságát ellenőrző társadalmi bizottságokat. a lakóterületek köztisztasága érdekében életre hívott társadalmi mozgalom irányítására a vöröskereszt budapesti szervezetét kérték fel. a tavaszi nagytakarítás időszakában az egészségügyi szervek a lakosság körében fokozzák a felvilágosító propagandát.

részletesen megszabja az utasítás a tanács szakigazgatási szervek tennivalóit is. a tanácsi vállalatok telepein, munkahelyein példás rendet teremtenek. az építési törmelék tárolása a főváros egész területén tilos. a főutvonalakon azonnal, egyéb helyeken pedig a kihordástól számított négy órán belül a törmelék el kell szállítani. a kereskedelmi szervek gondoskodnak az üzletek, raktárak előtti járdák tisztántartásáról. az üzlethelyiségek homlokzatát, a kirakatokat, címtáblákat rendbehozzák, a portálok törött üvegeit kicserélik, a csarnokok és piacok területén általános takarítást és lomtalanítást rendeltek el.

a tisztasági intézkedések a közlekedésre is kiterjednek. a közutakat szegélyező korlátokat rendbehozzák, lemossák a forgalomterelő lámpákat, az utcai tükröket, a közúti jelzőtáblákat, ujjafestik az utburkolati jeleket, megtisztítják a lakóházak számtábláit és az utcai névtáblákat is.

a parkokban, szabad térségeken is megkezdődnek a tavaszi munkák. az elszáradt fákat kiszedik, a séfányokat, a ligetek utjait bányakavicsal szórják fel, április 3-ig ismét kihelyezik a műkő-virágvázákat, kiültetik a növényeket.

/folyt. köv./

10.55/-n

-32-

12.00

bb. 45. /március 10.... 2. folyt./ gy

a lakóépületek tisztaságáért a házkezelési szervek felelősek. gondoskodnak arról, hogy a járdákat naponta lesöpörjék, megszüntetik a lépcsőházak, folyosók, udvarok, kapualjak rendszeres takarítását, a pincék és padlások lomtalanítását.

a fővárosi tanács felhívta a közegészségügyi járványügyi szerveket, hogy a köztisztaság ellen vétőkkel szemben a legszigorúbban járjanak el, indokolt esetben szabjanak ki pénzbírságot. a tanácsok igazgatási osztályai utasítást kaptak, hogy a hasonló tárgyú feljelentéseket soronkívül bírálják el, s példamutató bírsággal is segítsék elő a tisztasági intézkedések végrehajtását. /mti/

11.00/-n

bb. 46. műtrágyagyártás péten budapestről vezérelt távirányítással.

1 szf/gk/vg/gy/bs

1966. március 9.

a nehézipari minisztérium a harmadik ötéves tervben nemcsak több műszert és automatikaelemet szerez be, hanem minőségileg is igyekszik lépést tartani a világszínvonalal. a vegyipari tröszt digitális rendszerű, svéd-dán gyártmányú gier elnevezésű elektronikus számológépet vásárolt és kísérletképpen ezzel kezdte meg a péti nitrogénművek termelésének irányítását, gyártási folyamatainak szabályozását. az új elektronikus gép az elliott-803-asnál ötször gyorsabb és nagyobb kapacitású. percenként tízezer művelet elvégzésére képes. a gier-elektronikus számológépet a vegyipari tröszt budapesti központjában helyezik el és sokcsatornás vonallal kapcsolják össze a péti nitrogénművekkel. az üzemből érkező a műtrágyagyártás termelési és műszaki adatai alapján a gép budapesten percek alatt kiszámítja majd a gyártó berendezések leggazdaságosabb és műszakilag legelőnyösebb működtetésének mutatóit, és távirányítással péten ezeknek megfelelően szabályozza a termelési folyamatokat.

a berendezés kapacitásából azonban ez a munka óránként mindössze öt percet vesz igénybe, ezért termelési adatfeldolgozásra, bérszámfejtésre, anyagnyilvántartásra, könyvelésre is felhasználják, és gépesítik vele a vegyipari kutató-tervező munka számítástechnikáját is. később több más vegyipari nagyüzemmel is összekapcsolják és azok termelési folyamatszabályozását is ellátja.

a vegyipari trösztben már megalakult a számítástechnikai központ, ez lesz az első olyan hazai szervezet, amely a termelésirányítási adatok optimalizálása céljából közvetlen kapcsolatban áll majd termelő üzemekkel. /mti/

11.05/-n

-33-

12.05

bb. 47. gépesített frontfejtést helyeztek üzembe nógrádban

vid lk/ki/gy/bs

1966. március 9.

teljesen gépesített, hatvanöt méter homlokhosszu frontfejtést helyeztek üzembe a nógrádi szénmedence mátranovákai bányüzemének csurgótárójában. a 220 centiméter telepvastagságu frontfejtésben lengyel maróhenger jöveszti a szenet és a szállítást is lengyel páncélkaparókkal oldották meg. a biztosításnál a legkorszerűbb hidropneumatikus támrendszert alkalmazzák. a frontfejtésből a próbüzemelés után naponta négyszáz tonna szenet küldenek felszínre./mti/

..

bb. 48. a kóté-almássy szonátapár sikere olaszországban

i ol/j/fm/gy/bs

1966. március 9.

a nagyszerű olaszországi vendégszereplésről érkezett haza a kóté-almássy szonátapár.

- az ifju zenebarátok magyarországi szervezetének és a gioventu musicale művészcsereje keretében hívtak meg bennünket olaszországba - mondta almássy lászló zongoraművész. február 17-én indultunk utnak, hagnversenykörutunk főbb állomásai sansepolcro, foligno, thiene, sandrigo, fermo, bergamo, pontedera, pisa, savona, mantova, crema és magenta voltak. tizenkét alkalommal adtunk egész estét betöltő műsort tartini, brahms, kodály, bartók, prokofjev, bloch és saint saens műveiből.

- bár a koncerteket az ifjusági szervezet égisze alatt rendezték, azokon túlnyomórészt felnött közönséggel találkozhattunk. meleg fogadtatásban, sok elismerő tapsban részesítették produkcióinkat, s a legtöbb alkalommal ráadást is kellett adnunk.

almássy lászló március 11-én a magyar rádióban lép fel, kóté lászló pedig pécsen játszik egy hegedüversenyt. a főváros közönsége május közepén az országos filharmónia kamaratermében hallhatja a két művészt, kóté lászló estjén, ahol almássy lászló is közreműködik./mti/

..

13.00/-n

13³⁰ ge

-34-

M

bb. 49. időjárásjelentés

gk/gy/bs

1966. március 9.

a meteorológiai intézet jelenti március 9-én, szerdán délben: északon helyenként eső

a biscayai öböltől közép-európán át a kaspitenger irányában húzódó magasnyomású légköri képződmény továbbra is fennáll és három időjárásilag különböző területre osztja európát. a földközi-tenger felett levő sekély, alacsony nyomású képződmény belső területein napközben futó záporok, zivatarok képződnek. a magasnyomású hátság zónájában száraz, csendes az idő. az 50. földrajzi szélességtől északra hatalmas központi ciklon hatására szeles, csapadékos, változékony az idő. ennek a ciklonnak dél felé benyúló egyik időjárási frontja holnap valószínűleg érinti a kárpát-medence térségét is.

hazánkban tegnap változóan felhős, továbbra is az évszakhoz képest enyhe idő volt. a napsütés 1 és 7 óra között váltakozott. a tiszta és a körösök vidékén egy-két helyen jelentéktelen eső esett. a hőmérséklet tegnap napközben 10-15 fokig emelkedett. ma reggelre 0- plusz 5 fokig hűlt le a levegő, de néhány helyen minusz 1- minusz 2 fokos fagy alakult ki.

ma délelőtt tovább folytatódott az enyhe, változóan felhős idő. a hőmérséklet 11 óráig elérte a 8-13 fokot.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 8,1 fok volt, 3,9 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős, párás, az évszakhoz képest enyhe idő. északon néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt, időnkint megélénkülő északnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 1- plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet 9-13 fok között.

a duna vízállása budapestnél 360 centiméter./mti/

..

13.06/-n

13⁵⁰ ge

-35-

M

bb. 50. zala megyében befejezték a koratavasziak vetését

vid ká/tr/gy/bs

1966. március 9.

a kedvező időjárás több mint egy hónapos előnyhöz juttatta a zalai szövetkezeteket, s az ajándék tavaszt igyekeztek jól kihasználni. a hét közepére mindenütt befejezték a koratavasziak vetését: földben van a tavaszi árpa, a mák, a borsó, s néhány hold kivételével a zab is. zala megye szántóföldjein most hozzávetőleg ezer traktor, továbbá két és félezer lófogat dolgozik. a legfőbb tennivaló a trágyaszállítás és a burgonyaültetés előkészítése./mti/

bb. 51. százezer hold vegyszeres gyomirtás somogyban - megkezdődött a kukoricaföldek hungazinozása

vid ká/tr/gy/bs

1966. március 9.

somogyban az elmúlt évek kedvező tapasztalatai után az idén százezer holdon végeznek vegyszeres gyomirtást a termelőségvetkezetek. a koratavasziak vetésével egyidőben több helyen hozzáláttak a kukoricaföldek vetés előtti „kapálásához”, több mint negyvenezer holdat kezelnek hungazinnal. ehhez 300 permetezőgép áll rendelkezésükre és a munkát úgy szervezik, hogy a kalászosok szárbaindulása előtt elkészüljenek vele. ezután ugyanis 52 000 holdon a gabona dikorirtozása kerül sorra. a nagy burgonya-termelő megyében 6 500 holdon permetezik ki a burgonya „g”, nevű új gyomirtószert, amelynek használata különösen a kevés munkaerővel rendelkező közös gazdaságokban jelent nagy könnyebbséget./mti/

bb. 52. zöldellnek a borsótáblák

vid ká/tr/gy/bs

1966. március 9.

heves megyében a tarnamenti homokhátságokon már kikeltek a tavaszi vetések. a hevesi és az erdőtelki termelőségvetkezetek határában - ahol február elején megkezdtek a koratavasziak vetését - szépen zöldell a borsó. a tartósan enyhe időjárás nagyon kedvez a tavaszi vetéseknek, úgyhogy az idén a szokottnál jóval korábban kerülhet piacra a hevesi zöldborsó./mti/

13.16/-n

-36-

1355

bb. 53. megkezdődött a pécsi új klinika műszaki átadása

vid lk/ki/gy/bs

1966. március 9.

a mecsek lankáján, pécs fejlődő nyugati városrészében szerdán megkezdődött az ország egyik legnagyobb egészségügyi létesítménye, a több mint kétszázmillió forint költséggel épített, 400 ágyas klinika műszaki átadása-átvétele. a gazdasági tömb és az igazgatósági iroda után ez az új egyetemi negyed harmadik létesítménye, amit a generál kivitelezéssel megbízott baranya megyei építőipari vállalat és a közreműködő seregnyi szakipari vállalat dolgozói a hat évvel ezelőtti alapkövetéssel óta elkészítették.

az impozáns külsejű, 11 szintes t-alaku épület a szekciónjában, az ugynevezett ápolási szárnyon kezdődött a rendkívül aprólékos műszaki szemle, amely előreláthatólag száz napig tart. ennyi időre lesz szükség, amíg sorra járják a klinika mintegy másfélezer helyiségét, két és fél kilométer hosszú folyosólabirintusát. az építménynél a legkorszerűbb szerkezeti, kivitelezési megoldásokat alkalmazták és berendezései is a technika legújabb vívmányait képviselik. a műtők, a laboratóriumok, a vizsgáló és kezelőhelyiségek levegőjét automatikusan működő klímaberendezés szabályozza. a klinikának van saját hőközpontja, de bekapcsolták a városi távhálózatba is. a klinikán rendezik be az ország első izotópterápiás osztályát, amely alkalmas lesz a sugármentes szövetbeteg kezelésére is. a központi sterilizáló is egyedülálló hazai viszonylatban. a házon belüli forgalmat tucatnyi liften bonyolítják le. a telefonközpont ötszáz állomásos. érdekes a jelzések rendszere. az orvosok és az ápolószemélyzet egy része piciny rövidhullámú vevőkészüléket kap, amelynek bugó hangja értesíti viselőjét, hogy telefonhoz szólítják. az ápolónői szobákban fényjelző berendezés közli, melyik beteghez hívják az ápolót. a klinikához kapcsolódik egy modern előadóterem, amely mentes a külső behatásoktól. a teljesen zárt, ablaktalan helyiségben a világítást és a szellőztetést mesterségesen oldják meg. az előadóteremben a műtőből közvetített televízió adáson kísérhetik figyelemmel az egyetemi hallgatók az operációkat. nem lesz probléma a külföldi vendégek tájékoztatása sem. négy nyelvű tolmács gép segítségével hallgathatják az előadásokat.

/folyt. köv./

14.30/a

- 37 -

Me

Me

bb. 53./megkezdődött a pécsi..... 1. folyt./ gy

a klinikát zártrendszerű, földalatti ikeralagut köti össze a háromezer adagos konyhát is magában foglaló gazdasági tömbbel. az alaguton fertőzés veszélye nélkül szállítják az ételeket.

külsőre is pécs egyik legszebb épülete az új klinika. homlokzatát tetszetős, időtálló pirogránit lapocskák burkolják. már rendezik, szépítik az épületek környékét is, hogy a szeptemberi megnyitásra minden készen legyen. a tágas parkban többek között tízezer rózsátó illatozik majd./mti/

bb, 54. hatszáz mezőgazdasági épületet, lakóházat rongált meg a belviz szolnok megyében

vid Lk/ki/gy/bs

1966. március 9.

szolnok megyében a hóolvadás után 95 000 hold területet borított el a belviz és belsőségi vizek keletkeztek a városok és községek lakott területein is. a megyei tanács építési, közlekedési és vízügyi osztályának legfrissebb felmérése szerint mintegy hatszáz lakóház, mezőgazdasági épület, középület és ipari üzem szenvedett kisebb-nagyobb kárt a tartós belvizektől. hét termelőszövetkezeti és állami gazdasági épület, ötvennégy családi ház, tanyai épület összeomlott. a tanácsi utakban és hidakban csaknem egymillió forintos kár keletkezett. a belviz elleni legnagyobb küzdelmet a nagykunság mélyen fekvő városában karcagon folytatják. novembertől január végéig 222 milliméter csapadék hullott a városra és 86 millió köbméter víz gyűlemlt fel a külső és belső területeken. a nagyarányú szervezett védekezés ellenére 278 mezőgazdasági épület és lakóház megrongálódott, több összedőlt. a talaj átázása miatt összeomlott a dimitrov termelőszövetkezet csikóistállója, amelyből az utolsó pillanatokban sikerült megmenteni a jószágot. megrongálódtak a sertéstelepek óljai és a gondozók lakóépületei is.

a megyében megkezdődött a belvizkárok helyreállításához szükséges építőanyag-szükséglet felmérése. karcagra már megérkezett az első téglaszállítmány és ahonnan a víz elvonult, ott megkezdtek a helyreállítási munkát. az állam építőanyagot és kamatmentes otp hitelt nyújt az árvizkárt szenvedetteknek./mti/

14.50/a

- 38 -

me

bb 55. megkezdődött az első energiagépgyártási konferencia

tz/gk/s vg bs

1966. március 9.

szendán a technika házában megkezdődött az első energiagépgyártási konferencia, amelyet a gépipari tudományos egyesület és az energiagazdálkodási tudományos egyesület hívott össze. a megjelent csaknem 300 hazai és körülbelül 50 külföldi - bolgár, csehszlovák, görög, lengyel, ndk-beli, nyugatnémet, olasz, osztrák és svájci - szakember két napon át három szekcióban tárgyalja meg az energiagépgyártás időszerű kérdéseit. a harmadik napon a konferencia résztvevői jelentős hazai energetikai gépgyárakat, illetve erőműveket látogatnak meg.

a konferenciát file miklós, a kgm általános gépipari igazgatóságának műszaki főmérnöke nyitotta meg, majd dr. lévai andrás egyetemi tanár, nehézipari miniszterhelyettes vázolta, hogy milyen igényeket támaszt az energiaipar a gépgyártás fejlesztésével szemben.

részletesen ismertette az ország villamosenergia szükségletének és a központi hőellátás igényeinek a most következő másfél évtizedben várható fejlődését. az ezzel kapcsolatos energiagépgyártás feladatait az szabja meg, hogy 1980-ig hazai felhasználásra 15-17, egyenkint 200 megawattos erőművi egységet kell építeni, amelyek között valószínűleg már atomerőművek is lesznek. ugyancsak a most következő másfél évtizedben kell üzembe lépnie az első 500 megawattos egységnek is. ennek megfelelően szükség lesz 15-17 barnaszén-, vagy lignittüzelésre alkalmas, óránként 620 tonna gőzt fejlesztő és egy körülbelül 1500 tonna teljesítményű kazánra. ezenkívül ugyanebben az időszakban a központi hőellátás szintén állandóan növekvő igényeire számítva körülbelül husz nagy, 150 tonnás, szén- vagy olajtüzelésre tervezett és sok száz ennél kisebb méretű kazánt kell építeni. a kalorikus segédberendezések tervezésére a három következő ötéves időszakban a jelenlegi számítások szerint 1.3, 2.1, illetve 2.4 milliárd forintot kell fordítani.

ezután frank jános gépészmérnök, a kohó- és gépipari minisztérium főosztályvezetője vázolta a műszaki fejlesztés helyzetét az energiagépgyártásban, majd megkezdődtek a szekcióülések. a tervek szerint a három szekcióban 15 hazai és 12 külföldi előadás hangzik majd el./mti/

15.40/a

- 39 -

me

bb 56. nyolc hónap szabadságvesztésre ítélték az „önkiszolgáló”, lakásügyi előadót

vid/gö/s fm bs

1966. március 9.

fehér zsigmond, a váci városi tanács volt lakásügyi előadója hivatali beosztását felhasználva jogtalanul szerzett lakást magának. félrevezette a dunai cement- és műszaki igazgatóságát, majd az igazgatási állandó bizottság nevében hamis határozatot szerkesztett, amellyel legényember léte, a törvényes lakásigényét meghaladó háromszobás lakáshoz jutott. a váci járásbíró most tárgyalta az ügyet. az „önkiszolgáló”, lakásügyi előadót bűnösnek mondták ki hivatali visszaélés és hivatalos személy által elkövetett közokirathamisítás büntetésében, s ezért nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélték. /mti/

--

bb 57. bessenyei-nap nyiregyházán

vig/gg/s fm bs

1966. március 9.

a nyiregyházi tanárképző főiskola szerdán bessenyei - napot rendezett. délelőtt a móríc zsigmond színházban tartottak ünnepséget, amelyen az intézet tanári karán és hallgatóin kívül részt vettek az állami, társadalmi és tömegszervek vezetői, a testvérintézetek képviselői is. kovács józsef főiskolai igazgató megnyitója után dr. benda kálmán, a magyar tudományos akadémia történettudományi intézetének tudományos munkatársa tartott megemlékezést „bessenyei helye és szerepe a magyar történelemben”, címmel. ezt követően a főiskola irodalmi színpada adott műsort, majd értékelték a hallgatók múlt évi pályázatait és kiosztották a díjakat. délután koszorúzási ünnepséget rendeztek bessenyei györgynek az északi temetőben levő sírjánál.

a jövőben minden tavasszal ünnepélyesen megemlékeznek a megye nagy szülöttjéről, s e napon értékelik a hallgatók tudományos munkásságát. /mti/

--

15.55/a

- 40 -

PKR

bb 58. nagy forgalom a dunaujvárosi kikötőben

vid/lk/s ki bs

1966. március 9.

folyamatosan érkeznek szovjet vasércvel rakott uszályok a dunaujvárosi kikötőbe. a kikötő munkásai március elseje óta éjjel-nappal dolgoznak, úgy, mint a legnagyobb nyári forgalom idején. három daruval rakják ki az ércet az uszályokból. március első napjain átlagosan majdnem négyezer tonna vasérc került az uszályokból vasuti kocsikba és a parti tárolóba. /mti/

--

bb 59. hetven szocialista brigád a körös-vidék termelő - szövetkezeteiben

vid/ká/s bs

1966. március 9.

a körös-vidék termelőszövetkezeteiben az elmúlt esztendőben 138 brigád nevezett be a szocialista brigád cím elnyeréséért folyó nemes vetélkedésbe. többek között 34 női és 16 ifjúsági brigád tűzte ki célul a megtisztelő cím elnyerését. a versenyző brigádok helytállása sokat segített abban, hogy a rendkívüli időjárás ellenére sikerült idejében betakarítani az utóbbi husz esztendő legjobb termését. a brigádok közül hetvennek sikerült megszerezni a szocialista címet. a füzesgyarmati vörös csillag tsz-ben birinyi jános 79 tagu ifjúsági növénytermesztő brigádja kimagasló terméseredményekkel, példamutató munkával nyerte el a kitüntetést. az ujkigyósi aranykalász tsz. női kertészeti brigádja hajtatóházi primóráruval és szabadföldi zöldségtermesztéssel tervén felül félmillió forint bevételhez juttatta a szövetkezetet. /mti/

--

bb 61. garas klára

tf/s fm bs

1966. március 9.

a művészettörténeti tudományok doktora, a budapesti szépművészeti múzeum főigazgatója szerdán a bécsi collegium hungaricumban nagy tetszéssel fogadott előadást tartott „velencei mesterek ausztriában a xviii. században”, címmel. ugyanezt a témát csültörtökön a grazi egyetem előadó vendégeként is ismerteti. /mti/

--

16.04/a

- 41 -

PKR

bb. 60. „Lefutott,, a kelkáposzta - bemutatkozott a retek és a zöldsaláta

1 kz/ká/ e bs

1966. március 9.

a keresletnek megfelelő mennyiségben tartalékolt téli cikkek - burgonya, zöldség, stb. - sorából a szerdai nappal kilépett a kelkáposzta, a kereskedelem a következő napokban megpróbálja a szabadpiacról pótolni a hiányt, de jelentősebb felhozatalra ebből az egyébként keresett főzélékféléből már csak az új termés megjelenésével számolhatunk. a korai kitavasodás következtében a szokottnál körülbelül 2-3 héttel korábban kezdődött primórszállítások azonban csakhamar enyhítik az időszakra általában jellemző főzéléknövény-hiányt. szerdán még csak 40 mázsa parajt, s 50 mázsa sóskát kapott a főváros, de parajból csütörtökre már 75 mázst várnak, s a következő napokban még gyorsabb ütemben növekszik a felhozatal. biztató e tekintetben, hogy a szerdán forgalomba került sóskából mindössze 3 mázsa volt melegágyi. a többi már szabadföldön szedték. a zöldhagyma felhozatal rövid idő alatt megduplázódott. ebből szerdán 40 000 csomó került az üzletekbe, csütörtökre pedig 45 000 mázst várnak a nagyvásártelepre. nagyon kis tételben, de ott van már az üzletekben a békés megyéből származó retek és zöldsaláta is. az előbbiből szerdán 1 500 csomó, az utóbbiból 3 000 fej volt a teljes fővárosi készlet. a következő új cikk a karalábé és a zöldpaprika lesz. mindkettő a következő héten mutatkozik be a fővárosi zöldség-gyümölcs szaküzletekben. /mti/

bb. 62. ünnepek zalka máté születésének 70. évfordulóján

1 tf/tr/e fm bs

1966. március 9.

elküldték moszkvába a meghívó levelet zalka máté özvegyének, akit leányával és unokájával együtt budapestre vár vendégül a magyar tudományos akadémia, a párttörténeti intézet, a magyar írók szövetsége és a partizán szövetség a zalka máté születésének 70. évfordulója alkalmából április végén rendezendő emlékünnepekre. az akadémián április 22-én dokumentációs kiállítás nyílik a legendás harcos életéről és fegyvertényeiről, küzdelemmel teli pályájáról pedig tudományos ülésen emlékeznek meg. zalka máté nevét viselő intézményeink az évforduló alkalmából országszerte koszorúzási ünnepeket tartanak. /mti/

16.09/a

- 42 -

Rka

bb. 63. dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes fogadta k.j. kondratyev professzort

1 fe/tné/e zs bs

1966. március 9.

dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes szerdán fogadta k.j. kondratyev professzort, a leningrádi zsdanov egyetem rektorát, aki az ötvös loránd tudományegyetem vendégeként tartózkodik hazánkban. /mti/

bb. 64. megkezdtek a szőlőtelepítést a balaton parton

vid/ká/tr/e bs

1966. március 9.

a balatonpart történelmi borvidékein, a déli lejtők felmelegedett talajain megkezdtek a szőlőtelepítést. badacsony, balatonfüred környékén az idén újabb 200 holdon ültetnek oltványokat. az eddig hagyományos olaszrizling helyett főleg zöldszilváni, rizling-szilváni, kap helyet az új ültetvényekben.

a borvidék szomszédságában a borszőlők termesztésére már alkalmatlan területeken 80 holdon kezdtek meg az új csemegeszőlő kertek kialakítását. /mti/

bb. 65. az árpa- és a borsóvetés 40-60 százalékaival végeztek az állami gazdaságok - jól teleltek az őszi gabonák - takarmánnyal és magcirokkal hasznosítják az árvíz sújtotta földeket

1 cs/gk/e ká bs

1966. március 9.

az „ajándék,, februári, március eleji tavaszt az állami gazdaságok mindenütt jól kihasználják: a legkorábbi növények vetését már február közepén megkezdtek, sőt a mák vetésével már végeztek, a tavaszi árpa magja a tervezett terület 50-60, a borsóféléké 40-50 százaléka került földbe. akadályozza a borsóvetést, hogy egyes külföldi cégek nem számítottak a rendkívül korai tavaszra, s nem küldték el idejében a vetőmagtermesztésre leszerződött területekre az anyamagot. számos vidéken hozzáfogtak a lucerna és a vöröshere mag, valamint a napraforgó vetéséhez. a homokosabb talaju területeken a szokásos módon, másutt főleg repülőgépekről szórják a zsenge vetésekre a serkentő nitrogénműtrágyát. /folyt.köv./

16.15/e

- 43 -

Rka

bb. 65. /az árpa- és a borsó...folyt./e

Gyémánt gyula, az állami gazdaságok főigazgatóságának osztályvezetője tájékoztatásul elmondotta, hogy az őszi gabonafélék általában jól teleltek, fagykárk eddig nem tapasztaltak, a dunántúlon jól megerősödtek a kenyérgabonák, az alföldön, főleg a tiszántúlon a legkésőbbi vetések szépen kikeltek a hó alatt, s most erőteljes bokrosodásnak indultak. Különösen ezeken a területeken fontos, hogy minél előbb megkapják a kezdeti fejlődést segítő, azonnal felszívódó fejtrágyát. ugyanis a bokrosodás idején dől el, lehet-e bőséges termésre számítani.

bár a felfagyás az idén nem volt számottevő, sok gazdaságban megkezdték az őszi gabonák hengerezését, hogy a megcserepesedett talajfelszín fellazítsák. szolnok és csongrád megyében, valamint a kisalföld egyes tájain kezelésbe vették az évelő pillangósok tábláit és a szárazabb legelőket. mivel az ősszel nagy területek maradtak szántatlanul, az ország nagy részén az állami gazdaságok máris munkába állították a szántótraktorokat.

békés, hajdu-bihar, csongrád és szolnok megyében, valamint szabolcs-szatmár megye néhány vidékén súlyos károkat okozott a szántóföldeket az ár- és belviz. az elöntött területek nagy része a legutóbbi napokban felszabadult, de a lefolyók, csatornák, folyók magas vízállása miatt sokhelyütt még mindig nem lehet teljesen levezetni a vizet, ugyancsak sok gondot okoz a rendkívül magas talajvízszint is. az elöntött őszi vetések többsége - a viszonylag magas hőmérséklet következtében - megfulladt. ezeket a területeket főleg tavaszi takarmányfélékkel és amerikai hibrid magcirokkal hasznosítják. a csak „lábvizet”, kapott vetéseket nitrogén fejtrágyázással serkentik új fejlődésre. a szükséges magvakról, illetve műtrágyáról máris gondoskodtak az illetékes igazgatóságok. a tavaszi vetéssel „megugrott”, gazdaságok sokhelyütt átcsoportosítják a munkaerőt és a gépeket a későbbi vetésű növények - cukorrépa, burgonya, kukorica, stb. - talajának mielőbbi előkészítésére. /mti/

16.20/a

- 44 -

PKA

bb 66. háry jános, az ember tragédiája, a faust és a gruz baletti vendégjátéka a szegedi szabadtéri játékok programján - sajtótájékoztató szegeden

vid/j/s fm la

1966. március 9.

tari jános, a szegedi szabadtéri játékok igazgatója szerdán a szegedi sajtóház klubjában ismertette az idei nyári fesztivál végleges programját. elmondotta, hogy a szegedi ünnepi hetek eseménysorozata július 23-án kezdődik: háry jános című művének bemutatásával kezdődik a dóm téri színpadon. ezt a darabot július 26-án, 30-án és augusztus 6-án is előadják - színetár miklós rendezésében lukács miklós vezényletével. a diszleteket varga mátyás tervezi.

madách: az ember tragédiája című műve július 24-27-31-én és augusztus 3-án szerepel a programban. a szereposztás lényegében megegyezik a múlt évivel. évát ruttkay éva, ádámot nagy attila, lucifert gábor miklós alakítja. több szerepben lép fel bessenyei ferenc. a darabot vámos lászló rendezi, a diszletek bakó józsef tervei alapján készülnek. a karmester szalátsy istván lesz. a klasszikus mű felújításánál figyelembe veszik a múlt évi előadások után elhangzott konstruktív bírálatokat.

augusztus 7-9-11-én és 13-án gounod faustja kerül színre. az előadás főbb szerepeit előreláthatólag neves külföldi művészek éneklék. elsősorban a milanoi scala szólistáival folytatnak tárgyalásokat nyári szegedi fellépésükről. a faustot szintén színetár miklós rendezi, a zenekart vaszy viktor vezényli. a diszletek terveinek elkészítésére fülöp zoltánt kérték fel.

augusztus 14-16-19-én és 20-án a gruz állami operaház száztáru balettkara vendégszerepel a játékokon. a lenin- és állami díjas csaburián az együttes művészeti vezetőjeként érkezik majd hazánkba, és augusztus 14-én és 20-án a macsavariani immár világhírű balettjében, az otellóban a címszerepet táncolja. a szovjetunióból érkező együttes augusztus 16-án és 19-én d. toradze „gorda”, című balettjét adja majd elő. tari jános, aki a napokban tbilisiben járt és megtekintette az együttes több előadását, elmondotta, hogy a gruz temperamentumból adódóan lenyűgözőnek ígérkezik ez a produkció. a történet a gruz népnek a törökök elleni harcát eleveníti fel. a cári udvarban, gruziában és a török szultán környezetében játszódó jelenetekben csodálatos balettszámokat láthat majd a közönség.

/folyt. köv./
16.55/a

- 45 -

bb 66./ háry jános...../ 1.folyt./s

a szabadtéri játékok időszakában, július 23. és augusztus 20. között - a dóm téri előadásokon kívül - mintegy száz más jelentős kulturális és sportesemény is lesz szegeden, tucatnyi kiállítást, köztük az országos szegedi nyári tárlatot, a tervek szerint augusztus 10. és 20. között ismét megrendezendő szegedi ipari vásárt tekinthetik majd meg a város vendégei. július 28-29-én és 30-án az ujszegedi Liget szabadtéri színpadán a szakszervezeti népi együttesek fesztiválját rendezik majd meg. a fogadalmi templom több mint tizenegyezer sípos orgonáján két ízben adnak nyilvános hangversenyt. július 31-én népek barátsága elnevezéssel tartják meg a szegedi fiatalok hagyományos jelmezes vidám felvonulását, tánc-, fuvós- és cigányzenekarok adnak majd estként szórakoztató műsort és térzenéket a különböző szabadtéri színpadokon. szinte minden napra akad egy-egy sportbemutató, illetve sportverseny is. a rendezvények közül kiemelkedik a tizedik szegedi nemzetközi maratoni futóverseny és a nemzetközi motorcsónak- verseny.

tari jános az újságírók kérdéseire adott válaszában elmondotta, hogy jugoszláviából, ausztriából, csehszlovákiából már több turistacsoport érkezését jelezték, és az előadások iránt belföldön is nagy az érdeklődés. a jegyek árusítását április 15-én kezdik majd meg országsszerte. az ünnepi hetek vendégei az idén is harminchárom százalékos vasuti díjkedvezményrel utazhatnak majd szegedre./mti/

--

bb 67. újabb tizenegy olaj- és gázkutat adtak át termelésre az alföldi kőolajkutatók

vid/lk/s

1966. március 9.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt alföldi kőolajfurási üzeménél az utóbbi öt esztendő legjobb termelési eredménye született meg az új év első két hónapjában. a kemény hideggel, a nagy hóval, majd a nagyarányú belvíz elöntéssel dacolva az egri dombvidéktől a szeged-környéki mezőig folyamatosan dolgoztak tizenhat nagyteljesítményű furóberendezéssel. a két hónap alatt kishiján 30 000 méter kutatófurást végeztek és ezzel időarányos tervüket 108.9 százalékra teljesítették. a geológusok mintegy száz rétegvizsgálatot végeztek. az utóbbi öt év alatt most történt meg első ízben, hogy március elejéig nyolc olaj- és három gázkutat adtak át a kőolajtermelő vállalatnak./mti/

--

17.03/a

- 46 -

PKK

bb 68. az etióp követ bucsulátogatásai

lk/s zs la

1966. március 9.

kállai gyula, a minisztertanács elnöke szerdán bucsulátogatáson fogadta lidj mikael imru-t, az etióp császárság magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét, aki a közeljövőben végleg elutazik magyarországról. ugyancsak bucsulátogatáson fogadta a követet péter jános külügyminiszter is. /mti/

--

bb 69. kitüntették a honvédelmi minisztérium központi zenekarát

vt/tné/s zs la

1966. március 9.

az országos béketanács és a hazafias népfront barátsági rendezvényein, béke-estjein adott színvonalas műsorainak elismeréseként kitüntették a honvédelmi minisztérium központi fuvós zenekarát. az országos béketanács az 50 tagú együttesnek díszes serleget ajándékozott, a kollektiva vezetőit és tagjait pedig a magyar békemozgalom aranykoszorus jelvényével tüntette ki. a serleget, illetve a kitüntető jelvényeket harmati sándor, az országos béketanács alelnöke, a hazafias népfront országos tanácsának titkára szerdán délután adta át a belgrád rakparti székházban.

a megtisztelő elismerésért koltai ferenc őrnagy, a zenekar vezetője mondott köszönetet, majd az együttes fuvós sextettje adott hangversenyt./mti/

--

bb 70. meghalt sóvári jános szobrászművész

k s/gg/s fm la

1966. március 9.

sóvári jános szobrászművész hosszú szenvedés után, 70 éves korában elhunyt. március 12-én, szombaton 13 órakor kísérik utolsó útjára az új köztemetőben./mti/

--

17.25/a

- 47 -

PKK

bb. 71. századunk latin-amerikai lírája - költészeti est a fészek klubban

t tf/tr/e la

1966. március 9.

a magyar pen club kezdeményezésére latin-amerikai költészeti estet rendeztek szerdán a fészek klubban. passuth lászló tartott bevezető ismertetőt arról, mikor alakultak ki e husz országból álló földrész lírájának első hajtásai. az irodalmi kultúra itteni szárnybontogatása - mondotta - a történetileg ugynevezett precolumbianus, tehát columbus előtti időszakra tehető. érdekes irodalomtörténeti emlékek a hirhedt cortez és a nyomában felbukkanó spanyol hódítók által az anyaországba küldött jelentések az új földrészeiről, ahol csodálatos kultur-emlékekre bukkantak. 1530-ban járt itt először egy híres folklórlista, bernardino de sahadin szerzetes, az ő keze nyomán ismerte meg az európai civilizált világ latin-amerika legrégebbi néprajzi emlékeit, közöttük a sokszáz évvel ezelőtt született irodalmi műveket, amelyek jórészt rigmusok, rituális énekek voltak. nem sokkal az előbbi szerzetes után yucatan püspöke fogott hozzá a mayák irodalmi hagyatékának felkutatásához. az emlékeknek az utókor részére megmentésében azonban jövátételten, barbár lépésre szánta el magát: a megtalált, általa felhasználott maya-kódexek mindegyikét tüzre vetette. cselekedetéhez csupán egyetlen másik kulturtörténeti szörnyűséget lehet hasonlítani, azt, amikor omár kalifa szavára felgyújtották az óriási értékeket őrző alexandriai könyvtárat. ilyen sajnálatos „előjátékok”, után körülbelül a 16. században kezdtek hozzá a mayák, az inkák akkor már csak szájhagyomány útján tovább élő poézisének az összegyűjtéséhez. ezt a munkát spanyol földön iskolázott mesztic, indián, inka fiatalok vállalták magukra. érdemes megemlíteni, hogy ebből a történelmi korból peru földjéről fennmaradt egy olyan drámai költemény, amelynek színészi megjelenítése időterjedelmében legalább egy teljes napot venne igénybe.

passuth lászló nagy tetszéssel fogadott bevezetője után andrás lászló irodalomtörténész tartott előadást a 20. századi latin-amerika lírájáról. érdekes tényként említette meg, hogy ez a poézis, amelyet összefoglaló jelzővel modernismo mozgalomnak neveznek, tulajdonképpen az európai népek költészetének „roncsain”, azaz nyomdokain bontakozott ki, de félreismerhetetlenül sajátos, nemzeti jellegű öltött magára.

/folyt.köv./
19.02/a

- 48 -

bb. 71./ századunk....folyt./e

az est második felében a latin-amerikai költészet több kimagasló egyénisége, köztük rubén darío, enrique gonzalez martinez, jorge de lima, pablo neruda költeményeit adta elő berek katalin, bodor tibor, csernus marianne, keres emil és palotai erzsi - andrás lászló, somlyó györgy, timár györgy, weöres sándor és wlassits tibor fordításában. a műsort spanyol gitáregyüttes fellépte tarkította. /mti/

bb 72. „ női szóval,,- irodalmi est kecskeméten

vid/j/s fm la

1966. március 9.

a nemzetközi nőnap eseménysorozatának folytatásaként szerdán „ női szóval,,- címmel irodalmi estet rendeztek kecskeméten, a cifra-palota dísztermében. pankovits józsefné, a megyei nőtanács titkára üdvözölte a főleg asszonyokból, lányokból álló nagyszámu közönséget. ezután rab zsuzsa író, műfordító és raffai sarolta költőnő mutatkozott be a hallgatóságnak. műveiket jancsó adrienne előadóművésznő és szilágyi tibor, a kecskeméti katona józsef színház művésze tolmácsolta. /mti/

bb 73. magyar-bolgár barátsági estek baranyában

vid/tr/s fm la

1966. március 9.

a hazafias népfront baranya megyei és siklósi járási bizottságának szervezésében három dél-baranyai község lakossága ünnepélyes külsőségek közepette emlékezik meg ezekben a napokban az i. bolgár hadseregről, amelynek katonái résztvettek e terület felszabadításában. a iii. ukrán front kötelékében harcoló bolgár katonák közül tizenhatezren áldozták életüket a drávamenti harcokban.

az old községben szerdán rendezett magyar-bolgár barátsági esten a község husz éves fejlődéséről tájékoztatták bolgár vendégeket a község vezetői, majd ljuben szecsanov, a budapesti bolgár kultúra helyettes igazgatója bulgária mai életéről tartott előadást, amelyet baráti beszélgetés követett. csü - törtökön vejtí, pénteken pedig csányoszró községben kerül sor magyar-bolgár barátsági estekre. /mti/

19.10/a

- 49 -

bb 74. barta mária festőművésznő kiállítása zuglóban

áe/tr/s la

1966. március 9.

a zuglói gorkij művelődési házban „virágok himnusza” címmel kiállítást rendeztek Barta mária festőművésznő alkotásai-ból. a tárlatot szerdán népes érdeklődő közönség jelenlétében Soós Klára művészettörténész nyitotta meg. a több mint 50 olajfestmény, tus- és tollrajz zöme virágcsendélet, amely az egyéni formanyelv és különleges színhatások kifejező erejével vall a művész természetlátásáról, érzésvilágáról.

a kiállítást március 31-ig tekinthetik meg az érdeklődők.
/mti/

..-

bb 75. időjárásjelentés

j/s la

1966. március 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1966. március 9-én, szerdán 19.30 órakor :

északon helyenként eső

várható időjárás csütörtök estig : változóan felhős, párák, az évszakhoz képest enyhe idő északon néhány helyen kisebb esővel. mérsékelt, időnként megélénkülő északnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön : 9-13 fok között./mti/

..-

19.50/a

- 50 -

W

bb. 76. hazaérkezett a Lipcsei vásárról a magyar kormányküldöttség

k sb/j/e la

1966. március 9.

dr. Trautmann Rezső építésügyi miniszter vezetésével szerdán este hazaérkezett a tavaszi lipcsei nemzetközi vásáron részt vett magyar kormányküldöttség. a nyugati pályaúdváron dr. Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter, Erdélyi Károly külügyminiszterhelyettes és Simor János építésügyi miniszterhelyettes, valamint a külügy-, a külkereskedelmi- és az építésügyi minisztérium több vezető munkatársa fogadta a delegáció tagjait. jelen volt Herbert Barth, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

..-

- v é g e -

22.05/e

W

- 51 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. március 10.

bb. 1. értelmező szótár, művészeti lexikon, szigetvári emlékkönyv az akadémiai kiadó második negyedévi tervében

i ms/tm/e zs la

1966. március 10.

az akadémiai kiadó a második negyedévben közrebo-
csátja a magyar nyelv értelmező szótárának második kiadá-
sát. az idei könyvnapra jelenik meg a művészeti lexikon
második kötete, amely az f-től k-ig terjedő címszavakat
tartalmazza mintegy 700 oldalon, 1000 illusztrációval. a
könyvnapon még trencsényi-waldapfel imre humanizmus és
nemzeti irodalom, valamint maróti jános zene és polgár -
zene és proletár című műveivel jelentkezik a kiadó.

jókai mór összes műveinek kritikai és népszerű ki-
adása a három márványfej és a lélekidomár című regényekkel
folytatódik. megkezdik mikos kelemen összes műveinek kri-
tikai kiadását, a törökországi levelekkel. a kötet, ame-
lyet hopp lajos rendezett sajtó alá, nemcsak a képzelet-
beli címzettnek írt, hanem a valóságban elküldött levele-
ket is magában foglalja.

a görög és latin írók sorozatának 11. kötete m. por-
cius cato de agri cultura - a földművelésről című munkájá-
nak kétnyelvű kiadása kun józsef fordításában.

szigetvár ostromának 400. évfordulója alkalmából je-
lenik meg a szigetvári emlékkönyv 1566-1966 című, mintegy
450 oldalas kötet ruzsás lajos szerkesztésében. a könyv,
amelyet 35 ábra és 10 térkép egészít ki, nemzetközi ösz-
szefüggésben vizsgálja e névezetes történelmi eseményt.

/folyt.köv./

l. k.